

*Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
107. cikk (1) bekezdése szerint:
„Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek,
a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által
vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott
olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak
vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által
torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget,
amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.”*

ÚTMUTATÓ AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ VERSENYSZABÁLYOKRÓL: ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

BUDAPEST, 2009
TÁMOGATÁSOKAT VIZSGÁLÓ IRODA

TARTALOM

I.	Bevezetés	3
II.	A rendelet hatálya	12
III.	A támogatási intézkedések alapvető követelményei	13
IV.	Az előzetes bejelentés	15
V.	A csekély összegű (de minimis) támogatásokkal kapcsolatos eljárás	19
VI.	Az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó támogatási tervezetekkel kapcsolatos eljárás	21
VII.	A Bizottság részére történő speciális tájékoztatási és bejelentési kötelezettség hatálya alá tartozó, létező támogatási programokból nyújtott támogatások	23
VIII.	A TVI eljárása a Bizottság részére történő bejelentést igénylő támogatások esetén	25
IX.	A TVI pályázati felhívásokkal kapcsolatos eljárása	27
X.	A Bizottság által kezdeményezett eljárások	29
XI.	Egyéb rendelkezések	31
XII.	Regionális támogatási térkép	33
XIII.	A pénzügyi válság miatti átmeneti szabályok	34

<i>1. melléklet:</i> Az Európai Unió működéséről szóló szerződés állami támogatásokra vonatkozó szabályai	37
<i>2. melléklet:</i> Kis- és középvállalkozások meghatározása	40
<i>3. melléklet:</i> Az egyes támogatási kategóriák	50
<i>4. melléklet:</i> A de minimis rendelet hatálya alá tartozó támogatásokkal kapcsolatos alapvető szabályok	53
<i>5. melléklet:</i> Az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó támogatási tervezetekkel kapcsolatos alapvető szabályok	55
<i>6. melléklet:</i> Az átmeneti támogatásokkal kapcsolatos szabályok	72
<i>7. melléklet:</i> Közszolgáltatással járó ellentételezésre vonatkozó – a szállítási ágazaton kívüli – legfontosabb szabályok	74
<i>8. melléklet:</i> A maximálisan nyújtható támogatás kiszámítása a nagyberuházási projekteknél	77

I. BEVEZETÉS

Az állami támogatás nyújtása főszabály szerint összeegyeztethetetlen a közös piaccal. A 2009. december 1-jén életbe lépett Lisszaboni Szerződés módosította az alapszabályokat lefektető, az Európai Közösséget létrehozó szerződést. Az utóbbi új neve: az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ). Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok érdemben nem változtak, a számozás viszont megújult. A korábbi 87. cikk 107. cikkre változott.²³ Az alábbiakban az új számozást használjuk.

Az EUMSZ 107. cikke szerint, ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Ez a meghatározás magában hordozza, hogy bizonyos célokra nyújtott támogatások mégis megengedhetők. Elsősorban az EUMSZ *107. cikk (2) és (3) bekezdése* meghatározza azokat a támogatási kategóriákat, amelyek vagy automatikusan (de ebben az esetben is be kell jelenteni a Bizottságnak!), vagy a Bizottság értékelése alapján összeegyeztethetőek a közös piaccal. A nemzeti szabályok alapján nyújtott, a tagállami szabályok szerinti intézkedések közösségi versenyjoggal való összeegyeztethetőségének megítélése ugyanis az Európai Bizottság kizárólagos hatásköre.²⁴

Az EUMSZ *108. cikke* határozza meg a tagállamok által követendő eljárás szabályait, amely szerint valamennyi új támogatási tervezet (mind a támogatási programokat, mind az egyedi támogatásokat), ide értve a létező támogatások módosítását a tagállam köteles az Európai

²³ A 1. számú melléklet tartalmazza a releváns cikkeket.

²⁴ A közösségi állami támogatási joganyag megtalálható a http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/legislation.html és a http://ec.europa.eu/transport/stateaid/transport/transport_en.htm weboldalakon.

Bizottság részére előzetes engedélyeztetés végett bejelenteni (kivételeket lásd a továbbiakban). Az eljárás részletes szabályait a Tanács rendeletben szabályozta (közösségi eljárási rendelet).

A Bizottság ellenőrzésének elsődleges célja, hogy a piacon működő erők minél inkább érvényesülhessenek, az állam beavatkozása által okozott torzulás minimális legyen és a közös piacra a lehető legcsekélyebb negatív hatással járjon (*szükségesség és arányosság elve*). Ennek megfelelően, amennyiben egy támogatás ugyan az EUMSZ 107. cikk (2) vagy (3) bekezdésének céljaival összhangban van, ám indokolatlan/szükségtelen előnyt biztosít bizonyos vállalkozás/ok részére, azt az intézkedést a Bizottság nem fogja engedélyezni. Egy, a Bizottság által engedélyezett támogatásnak valamilyen piaci hiányosságot, regionális vagy strukturális hátrányt kell orvosolnia, a kedvezményezett vállalkozást olyan, a közösség számára is előnyös tevékenység végzésére kell ösztönöznie, amelyet normál piaci körülmények között nem végezne. A vállalkozások szokásos, mindennapi működési költségeit általában nem lehet állami forrásból finanszírozni.

A fentiek alapján tehát Magyarországnak minden támogatási tervzetet – annak hatályba léptetését megelőzően – engedélyeztetnie kell a Bizottságnak, az alábbiak kivételével:

- Ún. de minimis (csekély összegű) támogatás (lásd V. fejezet).
- A csoportmentességi rendeletek hatálya alá tartozó támogatás (itt a Bizottságot utólag kell tájékoztatni – az általános csoportmentességi rendeletről lásd VI. fejezet).
- Bizottság által már jóváhagyott támogatási program alapján történő támogatásnyújtás, bizonyos kivételektől eltekintve (lásd VII. fejezet).

A Pénzügyminisztériumon belül működő Támogatásokat Vizsgáló Iroda (TVI) a felelős az állami támogatások versenyszempontú ellenőrzésének hazai központi koordinálásáért, különösen a Bizottság felé bejelentendő támogatási intézkedések ellenőrzéséért és továbbításáért, illetve a Bizottság felé nem bejelentésköteles támogatások ellenőrzéséért (a mezőgazdasági, halászati, vidékfejlesztési és erdészeti támogatások kivételével – lásd II. fejezet).

Az állami támogatások versenyszempontú ellenőrzésének hazai eljárási szabályait pedig az *Európai Közösséget létrehozó Szerződés* 87.

cikkének²⁵ (1) bekezdése szerinti állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) határozza meg.

A Rendelet különösen a TVI eljárási cselekményeit, a támogatást nyújtók bejelentési kötelezettségeit, illetve a támogatást nyújtókat és a TVI-t kötelező eljárási határidőket szabályozza. A TVI felé való bejelentési kötelezettség valamennyi támogatási tervezetre (jogsabály, pályázati felhívás, egyedi támogatás) vonatkozik. A TVI-hez bejelentett támogatási tervezetek sorsa azok tartalmától függően változik.

A Bizottság előzetes engedélyét igénylő intézkedések tekintetében a TVI – szükség esetén módosítási javaslatokkal ellátott – előzetes véleményt ad ki arról, hogy a tervezet alkalmas-e a Bizottság felé történő hivatalos bejelentésre. A bejelentésre alkalmas tervezeteket a TVI küldi meg a Bizottság részére, és az eljárásban képviseli Magyarországot, a Bizottsággal folytatott kommunikáció a TVI-n keresztül zajlik. Az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó támogatási tervezetek tekintetében a Bizottságot csupán értesíteni kell a bevezetett programokról, támogatásokról. Azonban ezekben az esetekben is szükség van a TVI pozitív, a csoportmentességi rendelettel való összhangot megállapító állásfoglalására, ugyanúgy, mint a csekély összegű támogatási intézkedéseknél. A Bizottság által jóváhagyott támogatási programok alapján kiírt pályázati felhívások szintén csak a TVI-hez való előzetes bejelentés és az arra adott pozitív válasz után működtethetők.

Kiemelendő, hogy sem az eljárási, sem az anyagi jogi szabályok nem tesznek különbséget attól függően, hogy uniós források felhasználására kerül-e sor hazai társfinanszírozással, vagy csak hazai forrásról van szó egy adott intézkedés értékelése kapcsán. Továbbá, a kizárólag hazai forrásból finanszírozott támogatási intézkedések száma igen csekély, ilyeneket jellemzően az önkormányzatok és egy-egy minisztérium fejezeti kezelésében, illetve az adóintézkedések között találunk.

I. 1. Alapvető fogalmak a Rendelet alkalmazásában

1.. Állami támogatás: az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint „Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal össze-

25 2009. december 1-jétől: EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése.

egyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.”

2. *Átlátható formában nyújtott támogatás:* azok a támogatási formák minősülnek átláthatónak, amelyek esetében előzetesen, kockázatelemzés elvégzése nélkül kiszámítható a pontos támogatástartalom, különösen az általános csoportmentességi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a)-d) pontjaiban felsorolt támogatási formák.

3. *Be nem jelentett (tiltott) támogatás:* az a támogatási program vagy egyedi támogatás, amelyre a Rendelet 7. §-a szerinti bejelentési kötelezettség vonatkozik, de a támogatást nyújtó szerv e kötelezettségének nem tett eleget, és a támogatási program hatályba lépett, illetve az egyedi támogatásról döntés született.

4. *Csekély összegű támogatás:* az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének [2009. december 1-je után EUMSZ 107. és 108. cikkei] a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendelet 2. cikke szerinti támogatás. Egy támogatást nem annak összege, hanem a támogatást nyújtó általi minősítése tesz csekély összegű támogatássá, azaz a 3 pénzügyi éven belül nyújtott 200 000 euró (szállítási ágazatban 100 000 euró) alatti összegű támogatások *nem* minősülnek *automatikusan* csekély összegű támogatásnak.

5. *(Általános) Csoportmentességi rendelet:* az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikke [2009. december 1-je után EUMSZ 107. és 108. cikkei] alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 2008. augusztus 6-ai 800/2008/EK bizottsági rendelet. A rendelet hatálya alá eső támogatásokat nem kell engedélyezés végett bejelenteni a Bizottságnak.

6. *Diszkont kamatláb:* a különböző években folyósított támogatások, illetve a több év alatt megvalósított projektek felmerült költségei jelenértékének kiszámításához használt kamatláb, amely egyenlő a referencia alapkamatláb 100 bázisponttal növelt értékével.

7. *Egyedi támogatás:* olyan támogatás, amelyet nem egy támogatási program alapján ítéltek oda, és azon támogatás, amely támogatási program alapján kötelező bejelentés alá tartozik.

8. *Előzetes bejelentés:* a Rendelet 7. §, és 16. §-a szerint minden támogatási tervezetet, a jogszabálytervezeteket véleményezés előtt, pályázati felhívásokat be kell jelenteni a meghirdetés előtt a 7. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint:

- a) csoportmentességi rendelet, illetve a csekély összegű támogatásokra vonatkozó bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási tervezetek esetében a támogatási tervezet egy példányából,
- b) a Bizottság részére történő bejelentést igénylő támogatások esetében a támogatási tervezet egy példányából, valamint a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett weboldalon,²⁶ a TVI által biztosított hozzáférés (bejelentkezési név és jelszó) alapján, a támogatást nyújtó által kitöltött elektronikus, web-alapú bejelentési űrlapból (SANI rendszer) álló bejelentést meg kell küldeni a TVI számára. A bejelentést elektronikus úton is meg kell tenni a tvi@pm.gov.hu e-mail címre.

9. *Elszámolható költségek:* az egyes támogatási kategóriákra vonatkozó közösségi jogszabályokban és szabályokban e címen meghatározott költségek köre, amelyek bizonyos százalékát lehet állami forrásból finanszírozni.

10. *Elmaradott/támogatott terület:* a közösségi szabályok két típusú elmaradott és ezért támogatható térséget különböztetnek meg: 1. a közösségi átlagnál fejletlenebb, az EUMSZ 107. cikk (3) a) pont hatálya alá tartozó) régiók, illetve 2. egyéb szempontok alapján hátrányos helyzetben lévő, az EUMSZ 107. cikk (3) c) pont hatálya alá tartozó területek.

11. *Érzékeny ágazatok:* a regionális iránymutatásban,²⁷ illetve az általános csoportmentességi rendeletben meghatározott acélipar és szintetikusszál-ipar, a hajógyártáshoz nyújtott állami támogatás keretszabályában meghatározott tevékenységek 2003/C 317/06; 2003.12. 30.); a tengeri szállítási ágazatnak nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (97/C 205/05) szerinti tevékenység; a szénbányászatnak nyújtott állami támogatásokról szóló 1407/2002/EK tanácsi rendelet 2. cikkének a) pontjában hivatkozott termékek kitermelésével kapcsolatos tevékenység; a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról,

26 Jelenleg a <https://webgate.ec.europa.eu/competition/sani/login/index.cfm> weboldalon.

27 Iránymutatás a 2007-2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról HL C sorozat 54/13; 2006. 3. 4.

valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács által elfogadott 1370/2007/EK rendelet²⁸ 1. cikkében meghatározott tevékenység; az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkének [2009. december 1-je után EUMSZ 107. és 108. cikkei] és az EGT Megállapodás 61. cikkének a légi szállítási ágazatban nyújtott állami támogatásokra való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (94/C 350/07) szerinti tevékenység.

12. Éves jelentési kötelezettség: közösségi eljárási rendelet 21. cikk és a Rendelet 28. §-a – a támogatást nyújtó szerv az előző évben nyújtott támogatásokról minden év április 30-áig elektronikus úton beszámolót készít a TVI által megadott bontásban (különösen támogatási programként, támogatási kategóriánként és támogatási forma szerint), valamennyi általa nyújtott állami támogatásról és a csekély összegű támogatásról.

13. Egyéni referencia kamatláb: különösen a kedvezményes kamatú és kamatmentes kölcsönök, továbbá a változó kamatlábon alapuló kamattámogatások támogatástartalmának kiszámításához használt, a referencia alapkamatlábból számított, a hitelkockázattól függően eltérő összehasonlító kamatláb.

14. Kedvezményezett: az a gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás, amelyet a támogatást nyújtó szerv közvetve vagy közvetlenül kedvezőbb helyzetbe kíván hozni. A kedvezményezettnek vállalkozásnak kell lennie, amely nem csak gazdasági társaság lehet, hanem minden olyan természetes vagy jogi személy, amely gazdasági tevékenységet végez, jelen van a piacon, függetlenül jogi formájától, tulajdonosi szerkezetétől, finanszírozásának módjától. Az EU Bíróságok gyakorlata szerint vállalkozásnak minősülhet az egyéni ügyvéd, a könyvelő, egy alapítvány, bármely magántulajdonú vállalkozás, egy vállalkozáscsoport is, vagy az olyan vállalat, amelyet akár részben vagy egészben az állam ellenőriz.

15. Kis- és középvállalkozás: lásd 2. számú melléklet.

16. Közösségi eljárási rendelet: az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 93. cikkének [2009. december 1-je után EUMSZ 108. cikke] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L sorozat 83/1; 1999. 3. 27.)

28 HL L 31, 2007. 12. 03.

17. Létező támogatás: a Csatlakozási Szerződés mellékletében felsorolt intézkedések; a Bizottság (vagy a Tanács) által engedélyezett támogatási intézkedések; 10 éves elévülési határidőt követően is működtetett, a Bizottság által nem vizsgált támogatások; az a támogatás, amely a hatályba lépése idején nem minősült támogatásnak, és ezt követően – a közös piac fejlődésének eredményeként és anélkül, hogy a tagállam módosította volna – vált támogatássá.

18. Nagyberuházás: az a beruházás, amelyhez kapcsolódóan az elszámolható költség jelenértéken legalább 50 m eurónak megfelelő forintösszeg (áfával együtt, függetlenül attól, hogy az áfa visszaigényelhető-e vagy sem); ennek meghatározásakor egyetlen beruházásnak kell tekinteni az egy vagy több adózó által egy háromszor háromszázhatvanöt napos időszakon belül megkezdett, gazdaságilag oszthatatlan beruházásokat.

Annak megállapításakor, hogy a beruházás gazdaságilag oszthatatlan-e, figyelembe kell venni a technikai, funkcionális és stratégiai kapcsolatokat, valamint a közvetlen földrajzi közelséget; ez alapján a nagyberuházás értékét úgy kell meghatározni, hogy a támogatási kérelem alapját képező beruházás elszámolható költségéhez hozzá kell adni és együttesen kell figyelembe venni az e beruházás megkezdése napját megelőző háromszor háromszázhatvanöt napos időszakon belül megkezdett, olyan gazdaságilag oszthatatlan beruházások jelenértéken számított értékét, amely(ek)hez az adózó igénybe vett (igényelt) állami támogatást. (Részletes szabályok a 8. számú mellékletben találhatóak.)

19. Nehéz helyzetben lévő vállalkozás: valamely vállalkozás, méretétől, illetve a körülményektől függetlenül, akkor tekinthető nehéz helyzetben lévőnek, ha:

- a) korlátolt felelősségi alapon működő társaság esetén jegyzett tőkéjének több mint a fele nincs meg, és annak több mint egynegyede az előző 12 hónap során veszett el; vagy
- b) olyan társaság esetén, ahol legalább egyes tagok korlátlan felelősséggel bírnak a társaság tartozása tekintetében, a társaság könyveiben kimutatott tőkének több mint a fele nincs meg, és annak több, mint egynegyede az előző 12 hónap során veszett el; vagy
- c) az adott vállalkozás – függetlenül a vállalkozási formától – megfelel a tagállami felszámolási eljárás kritériumainak.

A nehéz helyzetben lévő vállalkozás további eseteit a Rendelet 8. számú melléklete tartalmazza.

20. *Pályázati felhívás*: támogatási program végrehajtása érdekében megjelentetett, kizárólag hatályos támogatási program alapján közzétehető felhívás a támogatási programban való részvételre.

21. *Referencia alapkamatláb*: az egyéni referencia kamatláb, a diszkont kamatláb és a visszafizettetési kamatláb alapja. A referencia alapkamatlábról, a diszkont kamatlábról és a visszafizettetési kamatlábról az Európai Bizottság hivatalos értesítését követően a TVI közleményt ad ki, illetve azt a Pénzügyminisztérium honlapján²⁹ közzéteszi.

22. *Regionális támogatási térkép*: a Bizottság által engedélyezett, a beruházásokhoz nyújtható maximális támogatási intenzitásokat tartalmazó térkép (részletesen lásd XII. pont.)

23. *Regionális csoportmentesség*: a Bizottság 1628/2006/EK rendelete (2006. október 29. a szerződés 87. és 88. cikkének [2009. december 1-je után EUMSZ 107. és 108. cikkei] a nemzeti regionális beruházási támogatásokra való alkalmazásáról HI L sorozat 302/29; 2006. 11. 1.)

24. *SANI-rendszer*: az Európai Bizottság által létrehozott és működtetett elektronikus, web-alapú, a bejelentési formanyomtatványokat tartalmazó rendszer, amelyet a támogatási tervezetek Európai Bizottsághoz való bejelentéséhez kötelezően használandó.

25. *Támogatás formája*: különösen a vissza nem térítendő és a visszatérítendő pénzeszközök nyújtása, kamatmentes kölcsön, kedvezményes kamatozású kölcsön, kamattámogatás, kedvezményes feltételű kezességvállalás, állami tőkejuttatás, adókedvezmény, adóalap-kedvezmény, ingyenesen és kedvezményes feltételek mellett nyújtott szolgáltatás, ingatlanjuttatás, követelésről való lemondás, tartozásátvállalás, kedvezményes bérlet, kedvezményes lízing.

26. *Támogatási cél*: a támogatást nyújtó szerv által egyedileg meghatározott gazdasági, társadalmi vagy egyéb közérdekű hatás, amelynek megvalósítását a támogatás célul tűzte ki.

27. *Támogatási intenzitás*: a támogatástartalom és az elszámolható költségek jelenértékének hányadosa, százalékos formában kifejezve.

28. *Támogatási kategória*: a Rendelet 1. számú mellékletében és ezen útmutató 3. számú mellékletében szereplő lista elemei.

29. *Támogatási program*: olyan jogi aktus, rendszerint jogszabály, amely alapján – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésre volna szükség – egyedi támogatásokat lehet megítélni azon vállalkozások számá-

29 <http://www.p-m.hu/> „TVI”- címszó alatt.

ra, amelyeket a jogi aktusban általános vagy elvont módon jelöltek meg, illetve olyan jogi aktus, amelynek alapján a meghatározott projekthez nem kapcsolódó támogatást egy vagy több vállalkozásnak lehet megítélni határozatlan időre és/vagy meghatározatlan összegben. Általában a pályázati felhívások, kiírások jogalapját jelentő rendelkezések.

30. Támogatási tervezet: a támogatási program, az egyedi támogatás, valamint a bejelentési kötelezettség hatálya alá tartozó létező támogatási programokból nyújtott támogatás tervezete beleértve a TVI által már elbírált, ám a hatálybalépés előtt állami támogatási szempontból módosult tervezeteket is.

31. Támogatást nyújtó szerv: az egyedi támogatás odaítéléséről döntő vagy a támogatási program, illetve a pályázati felhívás elkészítéséért, a pénzfórásszétosztásáért felelős szerv, aki semmiképpen sem lehet a TVI.

32. Támogatástartalom: a kedvezményezett számára nyújtott állami támogatásnak a Rendelet 2. számú mellékletében foglalt módszertan alapján kiszámolt értéke. A támogatástartalom kell megfeleljen a másodlagos joganyagban meghatározott támogatási intenzitásoknak.

33. Új támogatás: olyan támogatás, azaz támogatási program vagy egyedi támogatás, amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is.

34. Visszafizetési kamatláb: a 794/2004/EK bizottsági rendeletben³⁰ foglaltak alapján megállapított, a jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősített támogatás esetén alkalmazott késedelmi kamatláb.

³⁰ A Bizottság 794/2004/EK-rendelete (2004. április 21.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról HL L sorozat, 140/1.

II. A RENDELET HATÁLYA

A Rendelet hatálya a támogatást nyújtó szervekre, az általuk nyújtott állami támogatásokra, a támogatást folyósító szervekre (pl. kifizető hatóság), a támogatások kedvezményezettjeire és a TVI eljárására terjed ki.

A Rendelet hatálya, és így a TVI eljárása sem terjed ki:

- az EUMSZ I. Mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődlegestermeléséhez, feldolgozásához és forgalombahozatalához nyújtott, valamint
- a halászati,
- erdészeti és
- vidékfejlesztési támogatásokkal kapcsolatos eljárásra.

E támogatási intézkedések elbírálásáért a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Agrárszabályozási főosztálya³¹ (agrarszabalyozasifo@fvm.hu) felelős az *agrár- és vidékfejlesztési állami támogatások Európai Bizottság részére történő bejelentési rendjéről* szóló 4/2009. (I. 10.) Korm. rendelet szerint.

31 2009. decemberi állapot.

III. A TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK ALAPVETŐ KÖVETELMÉNYEI

Az egyedi támogatás és a támogatási program szabályainak (jogsabályoknak), így az Operatív programokhoz (OP-k) tartozó állami támogatási rendeleteknek és az OP-k alapján nyújtott egyedi támogatásoknak is kötelező tartalmi elemei az alábbiak:

1. a támogatást nyújtó szerv megnevezése (pl. Nemzeti Gazdasági és Fejlesztési Minisztérium);

2. a támogatás célja, azon belül *támogatási kategóriánként* (csak a Rendelet 1. számú mellékletében meghatározott támogatási kategória lehet):

- a) a támogatás formája (pl. vissza nem térítendő támogatás),
- b) a támogatás maximális mértéke a támogatási intenzitás, illetve a támogatástartalom maximális mértékében vagy összegében kifejezve (pl. elszámolható költségek 50%-a, kis- és középvállalkozások esetében +10%pont),
- c) a támogatás maximális mértéke a támogatási intenzitás, illetve a támogatástartalom maximális mértékében vagy összegében kifejezve több forrásból igényelt támogatások esetén (pl. több forrásból igénybe vett támogatás esetén a maximális támogatási intenzitás nem haladhatja meg a 60%-ot, kis- és középvállalkozások esetében +10%pont),
- d) a kedvezményezettek köre (pl. Magyarországon székhellyel vagy telephellyel rendelkező társaságok),
- e) a saját forrás mértéke (pl. minimum 25%),
- f) az elszámolható költségek köre (pl. a beruházással összefüggő tárgyi eszköz és immateriális jószág bekerülési értéke),
- g) az egyedi támogatás, illetve a támogatási program időbeli hatálya, lejáratát (általában legfeljebb a közösségi jogalap időbeli hatályának lejáratáig, pl. 2012. december 31.),
- h) a támogatási program esetében az abból történő támogatásnyújtást kizáró feltételek (pl. a támogatás nem nyújtható nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak),

- i)* az egyedi támogatás, a támogatási program, illetve az az alapján megkötött támogatási szerződés megsértésének szankciói (pl. a támogatást vissza kell fizetni, és büntetésként a jegybanki alapkamat kétszeresét kell megfizetni),
- j)* az irányadó közösségi jog által előírt egyéb információk (pl. adat-szolgáltatási, nyilvántartási kötelezettség).

Támogatási szerződés csak hatályos támogatási programban, illetve a hatályos támogatási program alapján kiírt pályázati felhívásban meghatározott támogatási feltételek teljesítése esetén köthető. A Bizottság vagy – bizottsági jóváhagyást nem igénylő esetekben – a TVI által jóváhagyott támogatási program alapján kötött támogatási szerződést a TVI-hez általában nem kell bejelenteni.

A támogatást nyújtó szerv a támogatás odaitélésekor, a támogatás tényéről szóló döntést tartalmazó dokumentumban (támogatási szerződésben) tájékoztatja a kedvezményezettet a nyújtott támogatás támogatástartalmáról és a támogatásra vonatkozó támogatási kategóriáról.

Egy projekthez igénybe vett összes állami támogatás – beszámítva a projekthez esetlegesen igénybe vett csekély összegű támogatásokat is – támogatástartalma nem haladhatja meg az irányadó közösségi szabályban meghatározott támogatási intenzitást.

Sokszor előforduló probléma, hogy a támogatási intézkedések kialakítása során az egyes támogatási kategóriákra vonatkozó szabályok nem elkülönítve, hanem „összekeveredve” kerülnek be az intézkedésekbe/pályázati felhívásokba, átláthatatlan és egyben alkalmazhatatlan, a szabályoknak nem megfelelő, a kedvezményezettek oldaláról nem alkalmazható rendszert hozva így létre. Szintén gyakran okoz problémát, hogy a támogatást nyújtó szervek a jogszabályalkotás során az egyes tevékenységhez nem a már korábban, a tervezés során a TVI-vel egyeztetett támogatási kategóriát párosítják, és az új támogatási kategória szabályait a tervezet nem tartalmazza, így a TVI-hez hivatalosan érkezett bejelentés az előzetes megbeszélések ellenére is hiányos, illetve eltér a TVI által jóváhagyott változattól.

IV. AZ ELŐZETES BEJELENTÉS

Minden támogatási tervezetet és pályázati felhívást, valamint a létező támogatási programból nyújtott, de a bejelentési értékhatárt meghaladó támogatást előzetesen (jogszabálytervezet közigazgatási egyeztetésre –tárcakörözésre–bocsátása előtt) be kell jelenteni a TVI-nek, függetlenül attól, hogy azt a Bizottságnak engedélyeznie kell-e vagy sem. A létező támogatási programokból nyújtott támogatásokat egyebekben nem kell bejelenteni a TVI-nek.

A bejelentés elektronikus formában is kötelező a tvi@pm.gov.hu címre.

A TVI előzetes bejelentési kötelezettséggel kapcsolatos eljárása előzetes vélemény vagy állásfoglalás kiadásából áll. A TVI eljárási határideje – a teljes bejelentés kézhezvételétől számított – 30 nap. A TVI eljárása során – határidő megjelölésével – kiegészítő információt kérhet a támogatást nyújtótól, illetve a potenciális kedvezményezettől (ez a gyorsaság érdekében, gyakorlatilag minden esetben e-mailen/telefonon, informális úton történik). Kiegészítő információ kérése esetén a TVI rendelkezésére álló határidők a kiegészítő információ kézhezvételétől kezdődnek.

Támogatást tartalmazó jogszabálytervezetet csak az állásfoglalás, illetve a Bizottság felé történő bejelentési kötelezettség esetén az előzetes vélemény kiadását követően lehet közigazgatási egyeztetésre bocsátani. Amennyiben a támogatást nyújtó nem ért egyet a TVI véleményével vagy állásfoglalásával, illetve jogbiztonság szempontjából szükségesnek tartja és írásban kéri, a TVI a részére bejelentett támogatási tervezetet az Európai Bizottsághoz bejelenti (erre gyakorlatilag még egyszer sem került sor).

A TVI pozitív állásfoglalásának hiányában működtetni kívánt támogatási program vagy egyedi támogatás egyrészt jogsértő, mivel nem felel meg a 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet rendelkezéseinek, másrészt a kifizetésénél komoly technikai akadályok merülnek fel, mivel a Magyar Államkincstáron keresztül történő kifizetések kizárólag a TVI pozitív állásfoglalásának birtokában történnek meg. Továbbá, „bejelentésre al-

kalmas” előzetes vélemény nélkül az Európai Bizottság felé sem tesz a TVI bejelentést, így ezekben az esetekben az előzetes engedélyezési eljárás nem indul meg, így az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésében meghatározott kötelezettség nem teljesül.

Hangsúlyozzuk, hogy a bejelentés nélkül működtetett támogatási intézkedések esetében jelentős a visszafizetés kockázata, tekintettel arra, hogy az adott intézkedés nem csak jogellenes, hanem előfordulhat, hogy az a közösségi anyagi állami támogatási szabályokkal sem egyeztethető össze.

Hangsúlyozzuk továbbá, hogy a TVI állásfoglalásának az állami támogatási intézkedések tekintetében meghatározott 10 éves (!) elévülési időn belül mindvégig ki kell állnia egy esetleges bizottsági vagy hazai bíróság előtti ellenőrzési eljárás próbáját, így szakmailag megalapozott álláspontot néhány óra, néhány nap alatt kialakítani felelőtlenség. A tiltott/jogellenes támogatás igénybevétele esetén a felelősség elsősorban ugyan a leendő kedvezményezettnek van, ám a támogatást nyújtó szerv és végső soron a tagállami ellenőrző hatóság is – legalábbis morálisan – felelőssé tehető a jogellenes/tiltott támogatási konstrukciók működtetésért.

A Strukturális Alapok felhasználásának ellenőrzése során, amennyiben rendszer jellegű hibaként jelentkezik, az állami támogatási szabálytalanságok a tagállam felelősségre vonását is magukkal vonhatják, azaz a jogtalanul igénybe vett támogatást nemcsak a kedvezményezettnek kell visszafizetnie a támogatást nyújtónak, hanem a magyar államnak is az EU költségvetésébe.

Az előzetes bejelentés kötelező tartalma:

- az általános csoportmentességi rendelet, illetve a csekély összegű támogatásokra vonatkozó bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási tervezetek esetében a szükséges kötelező tartalmi elemeket tartalmazó támogatási tervezet egy példánya;
- a Bizottság részére történő bejelentést igénylő támogatások esetében a támogatási tervezet egy példánya, valamint a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett weboldalon (SANI rendszer), a TVI által biztosított hozzáférés (bejelentkezési név és jelszó) alapján, a támogatást nyújtó által kitöltött elektronikus, web-alapú bejelentési űrlap.

A hazai előzetes bejelentési kötelezettség teljesítéséért az a támogatót nyújtó szerv felelős, amely a támogatási programot tartalmazó jogszabály vagy az egyedi támogatást tartalmazó okirat, vagy határozat elkészítéséért, a pénzforrás szétosztásáért felel. A támogatási programok, egyedi támogatások szabályainak kidolgozásáért a TVI nem vállal felelősséget.

Gyakori probléma, hogy a támogatási programokat (jogszabályokat) a támogatást nyújtók a rendelet előírásával ellentétesen, először a közigazgatási egyeztetés során küldik meg a TVI részére, vagy a közigazgatási egyeztetés során módosítják, és a módosított jogszabályt a TVI részére már nem küldik meg külön, az csak a végső jóváhagyás előtt kerül a TVI-hez. Így mind a két esetben a TVI ellenőrzési lehetősége csupán egy-két napra rövidül, amely alatt a fennálló problémákat nem minden esetben lehet megnyugtatóan megoldani. Hasonló probléma adódhat a pályázati felhívásoknál is, ha a TVI nem a társadalmi egyeztetést követően, hanem az előtt kapja meg azokat, és a társadalmi egyeztetés által módosított változatot már szintén csak néhány napos határidővel kapja vissza. Az utóbbi időben vált gyakorlattá, hogy a támogatást nyújtó a pályázati felhívást annak kiírását, illetve több alkalommal annak lezárását követően küldte meg a TVI részére. Tekintettel arra, hogy ezekben az esetekben már kevés lehetőség adódik a dokumentumok módosítására, azokkal kapcsolatban a TVI vélhetően nem fog tudni jóváhagyó állásfoglalást kibocsátani, szabályellenes pályázatok benyújtására kerülhet sor (emiatt a pályázótól utólag kell a pályázat módosítását kérni), valamint a már megkötött támogatási szerződések is komoly kockázatot hordoznak.

Több esetben előfordult, hogy a TVI által véleményezett jogszabálytervezetet a közigazgatási egyeztetés során a TVI tudta nélkül állami támogatási szempontból módosították, így előfordult, hogy a tervezetet aláírás előtt kellett visszaküldeni a támogatást nyújtónak, mert nem a TVI által jóváhagyott tartalommal küldték meg.

Problémát vet fel továbbá, hogy a TVI-t a támogatást nyújtók nem tájékoztatják az egyes rendeletek megjelenéséről, hatályba lépéséről, és a csoportmentességi rendelet alapján nyújtott támogatások

esetében – bár a Rendelet és a támogatást nyújtók számára megküldött levelek minden esetben tartalmazzák a feladatot – csak többszöri informális, illetve formális felhívás eredményeképpen kerülnek kitöltésre a Bizottság utólagos tájékoztatására szolgáló ún. SANI-adatlapok.

Továbbá, önmagában is kerülendő, hogy a 85/2004. Korm. rendeletben megállapított határidők helyett a támogatást nyújtó állapítson meg véleményezési határidőt a TVI részére.

V. A CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS) TÁMOGATÁSOKKAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

Fontos kiemelni, hogy egy támogatási intézkedés nem önmagában, csupán összege miatt tartozik a csekély összegű támogatásokról szóló bizottsági rendelet hatálya alá. Nem azért minősül egy támogatás csekély összegű támogatásnak, mert mértéke 3 pénzügyi év alatt nem haladja meg a 200 000 eurónak (szállítási ágazatban 100 000 euró) megfelelő forintösszeget, hanem kizárólag azért, mert a támogatást nyújtó ezen összeghatár alatti, kifejezetten csekély összegű támogatás nyújtásáról határoz. Azaz, maga a támogatási program, vagy egyedi támogatásról szóló dokumentum, illetve a támogatási szerződés kell hogy egyrészt kimondja, az elnyerhető/nyújtott támogatás de minimis támogatásnak minősül, másrészt pontosan hivatkozza a vonatkozó közösségi rendelet nevét, számát, valamint annak Hivatalos Lapban való kihirdetésének adatait.

Az előzetes bejelentés kötelező tartalma a csekély összegű támogatásokról szóló rendelet hatálya alá tartozó támogatási tervezetek esetében a támogatási tervezet egy példányából áll.

Ha a TVI megállapítja, hogy a bejelentett támogatási tervezet a csekély összegű támogatásokra vonatkozó bizottsági rendelet hatálya alá tartozik, és annak mindenben megfelel, *állásfoglalását harminc napon belül megküldi* a támogatást nyújtó szervnek. A TVI állásfoglalásában felhívja a támogatást nyújtó szerv figyelmét, hogy

- a támogatástartalom és támogatási kategória megnevezése („csekély összegű támogatás”) mellett, tájékoztassa a kedvezményezettet,
- a 10 éves adat-nyilvántartási és
- adatszolgáltatási (a kedvezményezett által az adott évben és az azt megelőző két pénzügyi évben igénybe vett de minimis támogatások összegének a döntés meghozatala előtti megismerésére vonatkozó) kötelezettségről is, továbbá
- a támogatást nyújtó szervnek kell gondoskodnia a vonatkozó rendeletben előírt támogatáshalmozódási szabályok betartásá-

ról, vagyis arról, hogy az adott kedvezményezett által azonos elszámolható költségekhez igénybe kíván-e venni más forrásból is támogatást.

Ha a TVI azt állapítja meg, hogy *a bejelentett támogatási tervezet nem felel meg mindenben a csekély összegű támogatásokra vonatkozó bizottsági rendeletnek, de megfelelő módosítással csekély összegű támogatásnak minősülhet, harminc napon belül kiadott előzetes véleményében javaslatot tesz a támogatási tervezet módosítására.* A támogatási tervezetnek a javaslattétel eredményeként kialakított változatát a támogatást nyújtó szerv ismételten megküldi a TVI-nek. Ha ez a csekély összegű támogatásokról szóló rendeletnek megfelel, a TVI kiadja állásfoglalását.

A TVI a támogatást nyújtó szervektől függetlenül gondoskodik a csekély összegű támogatások támogatási programonként történő nyilvántartásáról, a támogatás folyósításától (több részletben történő támogatásnyújtás esetén az utolsó részlet folyósításától) számított tíz évig. A TVI tehát nem tartja nyilván az egyes kedvezményezett vállalkozásokat, csupán a létező de minimis támogatási programokat.

A de minimis rendelet hatálya alá tartozó támogatási intézkedésekre vonatkozó szabályok bővebb ismertetését a 4. számú melléklet tartalmazza.

Gyakori hiba, hogy a támogatást nyújtó utólagosan, a támogatási döntés meghozatalát követően, a TVI-től várja egy-egy támogatandó cél csekély összegű támogatássá minősítését.

Szintén előfordul, hogy az OP-khez tartozó, támogatási programként szolgáló jogszabályok nem minden támogatandó cél tekintetében teszik lehetővé csekély összegű támogatás nyújtását, ám a jogszabály hatálybalépést követően, a támogatást nyújtók a pályázati kiírások során szembesülnek azzal az igénnyel, hogy ezekre a „kihagyott” célokra is inkább de minimis támogatás nyújtása lenne célszerű, illetve a konkrét pályázatok céljait és nyújtandó támogatás mértékét figyelembe véve csak ilyen kategóriájú támogatás nyújtható, azaz magasabb támogatási intenzitást kíván a támogatást nyújtó adni, mint amennyit a vonatkozó közösségi szabály megengedne. Például budapesti kisvállalkozások beruházásának támogatására a beruházási támogatásra vonatkozó szabályok szerint maximum 45% adható, míg csekély összegű támogatás formájában ennél több. Ez esetben a csekély összegű támogatás csak akkor adható, ha a vonatkozó hazai jogszabály e lehetőséggel kiegészül.

VI. AZ ÁLTALÁNOS CSOPORTMENTESSÉGI RENDELET HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ, TÁMOGATÁSI TERVEZETEKSEL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

Az általános csoportmentességi rendelet alapján támogatás nyújtható:

- beruházásokhoz (regionális beruházási támogatás),
- újonnan létrehozott kisvállalkozások részére,
- KKV-knak (beruházás, foglalkoztatás, tanácsadás, vásáron való részvétel),
- női vállalkozóknak újonnan létrehozott kisvállalkozásaikhoz,
- környezetvédelmi célokra,
- kockázati tőke formájában,
- kutatásfejlesztési és innovációs célokra,
- képzésre,
- hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához.

Ha a TVI megállapítja, hogy a bejelentett támogatási tervezet az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozik, és annak mindenben megfelel, *állásfoglalását harminc napon belül* megküldi a támogatást nyújtó szervnek.

Ha a TVI azt állapítja meg, hogy *a bejelentett támogatási tervezet nem felel meg mindenben az általános csoportmentességi rendeletnek, de megfelelő módosítással az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó támogatásnak minősülhet, harminc napon belül kiadott előzetes véleményében javaslatot tesz a támogatási tervezet módosítására.* A támogatási tervezetnek a javaslatnak megfelelően módosított változatát a támogatást nyújtó szerv ismételt megküldi a TVI-nek. Ha az az általános csoportmentességi rendeletnek megfelel, a TVI kiadja állásfoglalását.

Az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó támogatás esetében a támogatást nyújtó a támogatást tartalmazó jogszabály, illetve támogatási szerződés hatálybalépésétől számított tíz munkanapon belül magyar nyelven kitölti a Pénzügyminisztérium honlapján

közzétett weboldalon (SANI rendszer) a TVI által biztosított hozzáférés (bejelentkezési név és jelszó) alapján a csoportmentességi rendelethez kapcsolódó formanyomtatványt, amelyet a TVI a SANI rendszeren keresztül továbbít a Bizottság részére a hatálybalépéstől számított húsz munkanapon belül.

Az adatlap gyakorlatilag a támogatási intézkedéshez kapcsolódó tényadatokra (pl. támogatást nyújtó szerv megnevezése, támogatási program címe, kedvezményezettek száma, támogatási program költségvetése, támogatási program időtartama, stb.) kérdez rá. A Bizottság ez alapján a tájékoztatás alapján regisztrálja és jelenteti meg a Hivatalos Lapban a támogatási intézkedést és szintén e tájékoztatás alapján kezdeményezhet utólagos ellenőrzést.

Az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó támogatási intézkedésekre vonatkozó szabályok bővebb ismertetését az 5. számú melléklet tartalmazza.

VII. A BIZOTTSÁG RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ SPECIÁLIS TÁJÉKOZTATÁSI ÉS BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ, LÉTEZŐ TÁMOGATÁSI PROGRAMOKBÓL NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK

Létező támogatási programból előzetesen a TVI részére – és a TVI által a Bizottság részére – az alábbi támogatásokat kell bejelenteni:

- a) az általános csoportmentességi rendelet 6. cikkében felsorolt esetekben nyújtott támogatást;*
- b) azokat a nagyberuházáshoz nyújtott támogatásokat, amelyekre nagyobb összegű támogatást nyújtanának, mint amennyit adott feltételek mellett egy 100 millió euró elszámolható költségű beruházáshoz maximálisan nyújtható lenne;*
- c) azokat a támogatásokat, amelyek nyújtása során egy létesítmény, a regionális iránymutatás 35. pontja szerinti felvásárlása esetén a támogatást a megvásárlás által megőrzött vagy újonnan létrehozott munkahelyek (becsült) bérköltsége alapján számolják ki;*
- d) bármely más támogatást, amely esetében a közösségi jog a Bizottság részére történő bejelentési kötelezettségről rendelkezik.*

E támogatások esetében a TVI eljárására a VIII. fejezetben (a TVI eljárása a Bizottság részére történő bejelentést igénylő támogatások esetén) írottak az irányadók.

A TVI a vonatkozó közösségi szabály rendelkezései alapján tájékoztatja a Bizottságot:

- a) a szénbányászatnak nyújtott támogatásokról, a szénbányászatnak nyújtott állami támogatásokról szóló 1407/2002/EK tanácsi rendelet 9. cikkében foglaltak szerint;*
- b) a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács által elfogadott 1370/2007/EK rendelet 3. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint;*

- c)* az 50 millió euró feletti nagyberuházásokról a támogatási szerződés megkötését, illetve a támogatásról rendelkező államigazgatási határozat elfogadását követő harminc napon belül, a regionális iránymutatás – a támogatást nyújtó által kitöltött – III. mellékletének, illetve a regionális csoportmentességi rendelet és az általános csoportmentességi rendelet – a támogatást nyújtó által kitöltött – II. mellékletének megküldésével;
- d)* a kutatás-fejlesztési projekteknek nyújtott 3 millió eurót meghaladó támogatásokról az általános csoportmentességi rendelet 9. cikk (4) bekezdésében foglaltak szerint;
- e)* bármely más támogatásról, amely esetében a közösségi jog a Bizottság részére történő tájékoztatási kötelezettségről rendelkezik.

VIII. A TVI ELJÁRÁSA A BIZOTTSÁG RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ BEJELENTÉST IGÉNYLŐ TÁMOGATÁSOK ESETÉN

A TVI felé teendő előzetes bejelentés a Bizottság részére történő bejelentést igénylő támogatások esetében a támogatási tervezet egy példányából, valamint a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett weboldalon (SANI rendszer), a TVI által biztosított hozzáférés (bejelentkezési név és jelszó) alapján, *a támogatást nyújtó által kitöltött* elektronikus, web-alapú bejelentési űrlapból áll.

A TVI a bejelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül részletes indokolással ellátott előzetes véleményben nyilatkozik a tervezetnek a Bizottság részére történő bejelentésre alkalmasságáról. Ha a TVI bejelentésre alkalmasnak minősíti a támogatási tervezetet, a támogatást nyújtó szerv egyidejű értesítése mellett a bejelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül megküldi azt a Bizottságnak.

A gyakorlatban a TVI-hez bejelentett tervezetek minden esetben kiegészítésre szorulnak annak érdekében, hogy a Bizottsághoz tett bejelentés minél teljesebb legyen. Különösen a SANI rendszerbe történő feltöltéstől idegenkednek a támogatást nyújtók és igyekeznek e feladatot a TVI-re hárítani, annak ellenére, hogy a támogatási intézkedéshez kapcsolódó tényadatokat (különösen a támogatási program elnevezése, a kedvezményezettek köre, a program időbeli hatálya, költségvetése, a támogatási intézkedés szükségessége, indokai, stb.) kell a rendszerbe felvezetni. A Bizottság eljárási határideje a teljes körű bejelentés kézhezvételéhez kapcsolódik, így ehhez kapcsolódóan, valamint az eljárások gyorsítása érdekében 2009. szeptember 1-jétől gyakorlatilag kötelező, ún. előnotifikáció (előbejelentés) megtétele. A Bizottság által kiadott „bevált gyakorlatok” közlemény³² alapján a Bizottság az eljárás hosszának

32 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:136:0013:0020:HU:PDF>.

(minimum 6-15 hónap) jelentős rövidülését (4-6 hónapra) várja az előnotifikáció következtében.

Ha a TVI előzetes véleményében azt állapítja meg, hogy a támogatási tervezet nem egyeztethető össze a közösségi állami támogatási szabályokkal és ezért a Bizottságnak történő bejelentésre nem alkalmas, a bejelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslatot tesz az összeegyeztethetőség megteremtésére.

A gyakorlatban a Bizottság felé bejelentendő támogatási intézkedések tekintetében a támogatást nyújtó szerv, a TVI és a Bizottság szakértői közti előzetes egyeztetés – már a prenotifikáció előtt és alatt – folyamatos, informális, sokszor azonnali reakciót igénylő adat- és dokumentumcserén alapul.

Ha a TVI előzetes véleményében kifogásolja a tervezetet, a támogatást nyújtó szerv vagy az általa kijelölt személy az előzetes vélemény kézhezvételétől számított nyolc napon belül egyeztetést kezdeményezhet. A támogatási tervezetnek az előzetes véleményben foglalt javaslattétel eredményeként kialakított változatát a támogatást nyújtó szerv ismételtén megküldi a TVI-nek, amelyről a TVI a kézhezvételtől számított 30 napon belül újabb előzetes véleményben nyilatkozik. Ha a TVI újabb előzetes véleményében a támogatási tervezetet

- a) bejelentésre alkalmasnak minősíti, akkor a támogatást nyújtó egyidejű értesítése mellett a bejelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül megküldi azt a Bizottságnak,
- b) bejelentésre alkalmatlannak minősíti, erről harminc napon belül értesíti a támogatást nyújtó szervet, valamint tájékoztatja arról, hogy a tervezetet a Bizottságnak nem továbbítja. Ha ezzel a támogatást nyújtó szerv nem ért egyet, tizenöt napon belül a Kormányhoz fordulhat. Ebben az esetben a Kormány dönt a támogatási tervezet Bizottság részére történő bejelentéséről. (Ilyen a gyakorlatban még nem fordult elő.)

A Bizottság támogatással kapcsolatos határozatáról a TVI értesíti a támogatást nyújtó szervet és ha ezt a Bizottság határozatában kéri, a kedvezményezettet is. Ezt követően a támogatást nyújtónak – konkrét vállalkozás támogatása esetén a kedvezményezettal együttműködve – rövid határidőn belül (2-3 hét) meg kell jelölnie azokat a bizalmas információkat, amelyek törlését kéri a Bizottságtól a határozat publikálásra kerülő változatából.

IX. A TVI PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOKKAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSA

A TVI által jóváhagyott, hatályos támogatási programok alapján kiírni tervezett pályázati felhívás tervezetét a támogatást nyújtó szerv a pályázati felhívás kiírása előtt legalább harminc nappal megküldi a TVI-nek.

Bár az operatív programok esetében nem jellemző, de például önkormányzatok esetében többször előfordult, hogy a támogatást nyújtó egy pályázati felhívást hatályos jogszabályi alap nélkül kívánt kiírni. Ebben az esetben maga a pályázati felhívás minősül a támogatási programnak, és ekkor a TVI felé a IV. fejezet szerint kell eljárni.

Ha a TVI megállapítja, hogy a pályázati felhívás tervezete nem felel meg az alapjául szolgáló jogszabály (támogatási program) feltételeinek, a pályázati felhívás tervezetének kézhezvételétől számított *húsz napon belül* felhívja a támogatást nyújtó szervet annak módosítására.

Gyakran előfordul, hogy a pályázati felhívások alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések még nem hatályosak a TVI-hez tett bejelentés időpontjában, így a bejelentett pályázati felhívást a TVI nem tudja elbírálni. Komoly probléma, hogy a felhívások értékelésére a Rendelet által biztosított 30, illetve 20 nap helyett a TVI-hez csupán néhány napos határidővel érkeznek a bejelentések, néha több tucat is egyszerre.

További gondot okoz, hogy a bejelentések a társadalmi egyeztetéssel egy időben, vagy az előtt érkeznek, így a társadalmi egyeztetés eredményeként tett módosítások következtében a TVI-hez vagy nem érkezik újabb bejelentés, vagy ha érkezik, az eredeti bejelentéshez képest jelentősen eltérő felhívást kell ismét – néhány napos határidővel – véleményezni.

A TVI az elektronikus úton tett bejelentéseket általában a változások jelölésével korrektúrázza, és az ügyintézőnek küldi vissza javításra.

Ezeknek a módosítási javaslatoknak az átvétele nem mérlegelés kérdése, így a pályázati felhívás elkészítéséért felelős személynek csupán a TVI javaslatait a javítások elfogadásával kell módosítania. Ennek ellenére gyakran előfordul, hogy a javaslatoknak csupán egy része kerül átvezetésre.

Gyakori probléma, hogy a rövid (1-2 napos) határidőben véleményezett pályázati felhívásokat a támogatást nyújtó nem módosítja, vagy pedig a módosított tervezetek nem kerülnek vissza a TVI-hez, így azok jóváhagyása nem történhet meg.

Előfordult, hogy a támogatást nyújtó a támogatási program módosítása alatt írt ki pályázati felhívást, ami nem hatályos támogatási kategóriát tartalmazott, és a TVI jóváhagyó állásfoglalását kérte. Ilyen esetben a jogszabályi alapot nélkülöző pályázati felhívás tekintetében TVI jóváhagyó állásfoglalás kiállítására nem kerülhet sor, illetve a pályázati felhívást sem lehet kiírni.

Elméletileg jó elképzelés pl. a Regionális Operatív Program pályázati felhívások tekintetében követett gyakorlata, mely szerint a pályázati felhívások elválaszthatatlan mellékletét képezi az „Általános feltételek” című dokumentum. E dokumentum egyfajta „segédanyag” a pályázóknak, mivel az a pályázat megírásához szükséges részletes háttérszabályokat tartalmazza pl. a számvitellel, a Strukturális alapokkal, az állami támogatásokkal kapcsolatban. Ugyanakkor e dokumentum az összes pályázati felhívásra vonatkozóan tartalmaz szabályokat, legyen szó pl. beruházási támogatásról, csekély összegű támogatásról vagy környezetvédelmi támogatásról.

A nem minden részletszabályt tartalmazó pályázati felhívásban azonban nincsenek utalások arra, hogy a pályázati felhívásban szereplő szabállyal kapcsolatos további információkat a pályázó az „Általános feltételek” mely pontjában találja meg. A pontos hivatkozás megkönnyítené a pályázók dolgát. További probléma, hogy a részletes állami támogatási szabályok is csak az „Általános feltételek”-ben jelennek, ami hivatalosan nem képezi részét a pályázati felhívásnak. Ez nagyban csökkentheti a transzparenciát, valamint a pályázók nehezebben találják meg, és így nehezebben értik meg az alkalmazandó állami támogatási szabályokat.

X. A BIZOTTSÁG ÁLTAL KEZDEMÉNYEZETT ELJÁRÁSOK

A Bizottsághoz érkezett panaszok (versenytársaktól, egyéb érdekelt felektől), illetve sajtóértesülések (különösen az interneten megtalálható információk) alapján a Bizottság egyre gyakrabban küld kérdéseket, kér információkat a TVI-n keresztül egy-egy potenciális támogatási intézkedésről.

1. Általános együttműködési kötelezettség

A Bizottság megkeresésére a TVI – a Bizottság által megszabott határidőhöz igazodó határidő megjelölésével – felhívja a támogatást nyújtó szerve(ke)t adatszolgáltatásra, nyilatkozattételre. A támogatást nyújtó szerv(ek) köteles(ek) a megkeresésnek a TVI által meghatározott határidőn belül eleget tenni.

A potenciális támogatás kedvezményezettje, illetve az érdekelt felek kötelesek együttműködni a támogatást nyújtó szervvel, a TVI-vel, valamint a Bizottsággal, ennek keretében adatszolgáltatásra és nyilatkozattételre is kötelezhetők.

Általánosságban megjegyezzük, hogy a Bizottság megkeresése esetén a TVI által a támogatást nyújtó számára meghatározott határidő betartása elengedhetetlen.

A csoportmentességi rendeletek alapján nyújtott támogatások ellenőrzése érdekében a Bizottság szintén megkeresheti a tagállamot. A Bizottság által kiválasztott programok tekintetében ilyenkor vizsgálja a program jogalapját, a kedvezményezetteket, a nagyobb összegű támogatások esetében valamennyi támogatással kapcsolatos dokumentációt.

2. A létező támogatásokkal kapcsolatos eljárás

Ha a Bizottság létező támogatási programot kifogásol, vagy a tagállammal előzetesen egyeztetve ajánlást készít, amelyben „megfelelő intézkedéseket” javasol a jövőre nézve, a TVI a Bizottság megkeresését, valamint a megkereséssel kapcsolatos álláspontját tizenöt napon belül megküldi a támogatást nyújtó szervnek azzal a felszólítással, hogy a Bizottság kifogásaira, illetve a TVI álláspontjára a kézhezvételtől számított öt napon belül érdemben nyilatkozzon.

Ha a támogatást nyújtó szerv a TVI álláspontjával egyetért, a TVI az álláspontot a Bizottság által megadott határidőn belül megküldi a Bizottságnak.

Ha a támogatást nyújtó szerv a TVI álláspontjával nem ért egyet, tizenöt napon belül a Kormányhoz fordulhat, és a TVI a Bizottságtól az eljárási határidő meghosszabbítását kéri. A TVI a Kormány döntését – a kormányhatározat meghozatalától számított öt napon belül – küldi meg a Bizottságnak (ilyen kormányhatározat még nem készült).

3. A támogatás felfüggesztése, visszafizettetése

Ha az Európai Bizottság elrendeli egy támogatás *felfüggesztését*, a TVI felhívja a támogatást nyújtó szervet a szükséges intézkedés megtételére (erre Magyarország esetében még nem volt példa).

Ha az Európai Bizottság határozattal elrendeli egy támogatás *visszafizetését*, a TVI felhívja a támogatást nyújtó szervet a visszafizetés elrendelésére. A visszafizetést kamattal növelten kell teljesíteni. A visszafizetendő támogatás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, így ha a támogatást nyújtó szerv visszafizettetésről szóló határozatát a visszafizetésre kötelezett nem hajtja végre, e végrehajtható határozat alapján az APEH úgy jár el, mint azt a behajtandó adók esetében teszi.

XI. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

Ha a TVI észleli, hogy a támogatást nyújtó szerv bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, határidő megjelölésével felszólítja a mulasztás pótlására. Ha a támogatást nyújtó szerv a bejelentést a TVI felszólítása ellenére sem teszi meg, a TVI a támogatást folyósítónál kezdeményezi a be nem jelentett támogatás felfüggesztését, valamint visszafizettetését.

A közösségi állami támogatási szabályokban megjelenő, euróban meghatározott összegek forintra való átszámolásakor a támogatási döntés napját megelőző hónap utolsó napján érvényes, Magyar Nemzeti Bank által közzétett két tizedesjegy pontossággal meghatározott devizaárfolyam alkalmazandó, kivéve, ha erre vonatkozóan Bizottság által engedélyezett támogatási program más rendelkezést tartalmaz.

A tagállamokra kötelező éves jelentési kötelezettség teljesítéséhez a támogatást nyújtó szerv az előző évben nyújtott támogatásokról minden év április 30-ig beszámolót készít a TVI által megadott elektronikus formában. (Különösen támogatási programonként, támogatási kategóriánként és támogatási forma szerint) a TVI számára a végrehajtási rendeletben, valamint a csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó támogatások esetében a csoportmentességi rendelet mellékletében meghatározott adattartalommal, csekély összegű támogatásokról a Rendelet 3. számú mellékletében, meghatározott adattartalommal.

Amennyiben közösségi jogszabály (ideértve a Bizottság egyedi esetben hozott határozatait is) a Bizottság részére történő éves beszámolási kötelezettséget ír elő, a támogatást nyújtó a beszámolót a jogszabályban (illetve az egyedi határozatban) meghatározott adattartalommal, elektronikus formában minden év április 30-ig (egyedi határozat esetében a határozatban megjelölt határidő letelte előtt húsz munkanappal) megküldi a TVI részére.

Például kutatásfejlesztési támogatások esetében a vonatkozó keret-szabály rendelkezései alapján bizonyos esetekben külön szükséges az ösztönző hatás bizonyítása és erről utólagos jelentés tételle a Bizottság részére. Ezt a kötelezettséget a Gazdaságfejlesztési Operatív Program K+F támogatásra vonatkozó az N138/2008³³bizottsági határozat is tartalmazza.

33 HL C 180/2008; 2008. 03. 13.

XII. REGIONÁLIS TÁMOGATÁSI TÉRKÉP

A regionális támogatásokra vonatkozó szabályok szerinti beruházási támogatások esetében a következő maximális támogatási intenzitások engedélyezhetők 2012. december 31-ig:

- a) Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl tervezési - statisztikai régiókban 50%,
- b) Közép-Dunántúl tervezési - statisztikai régióban 40%,
- c) Nyugat-Dunántúl tervezési - statisztikai régióban és Pest megyében 30%,
- d) Budapesten 2007. január 1-jétől 25%, 2011. január 1-jétől 10%.

A fenti területi besorolás szerinti támogatási intenzitások – a szállítási ágazat és nagyberuházások kivételével – kisvállalkozások beruházásai esetében 20 százalékponttal, középvállalkozások esetében 10 százalékponttal növekednek.

Az (a)-(d) pontokban meghatározott támogatási intenzitások az 50 millió euró feletti beruházások (nagyberuházások) esetében a regionális iránymutatás rendelkezései szerint, az alábbi táblázatban látható módon sávosan csökkennek:

Elszámolható költség	Támogatási intenzitás
50 M euróig	A regionális támogatási térkép szerinti maximum
50-100 M euró között	A regionális támogatási térkép szerinti maximum 50 %-a
100 M euró felett	A regionális támogatási térkép szerinti maximum 34 %-a

A részletekről lásd a 8. számú mellékletet.

XIII. A PÉNZÜGYI VÁLSÁG MIATTI ÁTMENETI SZABÁLYOK

A pénzügyi válság kapcsán a Bizottság tagállamonként általában egy támogatási kategóriára egy átfogó támogatási program bejelentését szorgalmazta, így e miatt a bizottsági kérés miatt, mint legegyszerűbb jogszabály-alkotási lehetőség, kerültek be a Rendeletbe a válság kapcsán megjelenő bizonyos állami támogatási szabályok. E rendelkezések e Rendeletben való szerepeltetése ellenére sem minősül a TVI a támogatási politika alakítójának, sem támogatást nyújtó szervnek. A közösségi jogalap és a hazai támogatási program időbeli hatályának lejáratakor a rendelkezések kikerülnek a Rendeletből.

A hazai támogatást nyújtók igényei alapján, a válság kapcsán az alábbi támogatási kategóriák kerültek a Rendeletben külön szabályozásra:

- pénzügyi válság kapcsán nyújtandó átmeneti támogatás (500 000 eurós támogatás),
- kedvezményes egyéni referencia kamatláb,
- állami kezességvállalás.

E támogatási tervezet esetében a TVI a VI. fejezetben bemutatott eljárás szerint jár el, a támogatást nyújtók szerepe nem változik, csupán a támogatási programként szolgáló rendelkezések találhatóak meg – átmenetileg – a Rendeletben. Ennek megfelelően, az OP-khez kapcsolódó válságkezelő támogatási intézkedéseket továbbra is a támogatást nyújtónak kell kialakítania és a TVI részére előzetesen bejelentenie. A támogatást nyújtó szerv az előző és az adott évben nyújtott támogatásokról minden év szeptember 30-ig készít beszámolót a TVI részére.

A átmeneti támogatásra vonatkozó szabályok részletesebb ismertetését a 6. számú melléklet tartalmazza.

Megjegyezzük, az hogy a Rendelet tartalmazza az átmeneti támogatásra, az állami kezességvállalásra és a kedvezményes egyéni referencia kamatlábra vonatkozó szabályokat, nem jelenti azt, hogy a támogatást nyújtók támogatási programjaiban nem kellene azoknak szerepelniük. A támogatási program jóváhagyásának feltétele az átmeneti támogatásra, az állami kezességvállalásra és a kedvezményes egyéni referencia kamatlábra vonatkozó szabályok beillesztése a támogatási programba.

1. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS²³ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYAI

EUMSz 107. cikk
(az EK Sz korábbi 87. cikke)

(1) Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

(2) A belső piaccal összeegyeztethető:

- a) a magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatás, feltéve hogy azt a termék származásán alapuló megkülönböztetés nélkül nyújtják;
- b) a természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatás;
- c) a Német Szövetségi Köztársaság Németország felosztása által érintett egyes területei gazdaságának nyújtott támogatás, amennyiben a támogatásra a felosztásból eredő gazdasági hátrányok ellensúlyozásához szükség van. Öt évvel a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően e pontot a Tanács a Bizottság javaslata alapján elfogadott határozattal hatályon kívül helyezheti.

²³ Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (HL C 115., 2008.5. 9.).

(3) A belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető:

- a) az olyan térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatás, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság, valamint a 349. cikkben említett térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatás, ezek strukturális, gazdasági és társadalmi helyzetére tekintettel;
- b) valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatás;
- c) az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben;
- d) a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, ha az az Unión belüli kereskedelmi és versenyfeltételeket nem befolyásolja a közös érdekekkel ellentétes mértékben;
- e) a támogatás olyan egyéb fajtái, amelyeket a Tanács a Bizottság javaslata alapján hozott határozatával határoz meg.

108. cikk
(az EK Sz korábbi 88. cikke)

(1) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve folyamatosan vizsgálja a tagállamokban létező támogatási programokat. A Bizottság javaslatot tesz a tagállamoknak a belső piac fokozatos fejlődése vagy működése által megkövetelt megfelelő intézkedések meghozatalára.

(2) Ha a Bizottság – azt követően, hogy felhívta az érintett feleket észrevételeik megtételére – megállapítja, hogy egy állam által vagy állami forrásból nyújtott támogatás a 107. cikk értelmében nem egyeztethető össze a belső piaccal, vagy hogy az ilyen támogatást visszaélészerűen használják fel, úgy határoz, hogy az érintett állam köteles a Bizottság által kitűzött határidőn belül a támogatást megszüntetni vagy módosítani.

Ha az érintett állam a kitűzött határidőn belül nem tesz eleget ennek a határozatnak, a Bizottság, vagy bármely érdekelt állam – a 258. és 259. cikk rendelkezéseitől eltérve – közvetlenül az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

Valamely tagállam kérelmére a Tanács egyhangúlag úgy határozhat, hogy a tagállam által nyújtott vagy nyújtani kívánt támogatást – a 107. cikk rendelkezéseitől vagy a 109. cikk alapján elfogadott rendeletektől eltérve – a belső piaccal összeegyeztethetőnek kell tekinteni, ha az ilyen határozatot rendkívüli körülmények indokolják. Ha a Bizottság e támogatást illetően már megindította az e bekezdés első albekezdésében említett eljárást, a kérelem tagállam általi benyújtása a Tanácshoz a Tanács álláspontjának kinyilvánításáig az eljárás felfüggesztését eredményezi.

Ha azonban a Tanács a kérelem benyújtásától számított három hónapon belül nem nyilatkozik, az ügyben a Bizottság határoz.

(3) A Bizottságot az észrevételei megtételéhez szükséges időben tájékoztatni kell minden támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékról. Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ez a szándék a 107. cikk értelmében nem egyeztethető össze a belső piaccal, haladéktalanul megindítja a (2) bekezdés szerinti eljárást. Amíg ebben az eljárásban végső határozat nem születik, az érintett tagállam a tervezett intézkedéseket nem hajthatja végre.

(4) A Bizottság rendeleteket fogadhat el az állami támogatások azon csoportjaira vonatkozóan, amelyeket a Tanács a 109. cikknek megfelelően az e cikk (3) bekezdésében említett eljárás alól mentesíthetőnek ítelt.

109. cikk
(az EK Sz korábbi 89. cikke)

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően megfelelő rendeleteket alkothat a 107. és 108. cikk alkalmazására, és meghatározhatja különösen a 108. cikk (3) bekezdésének alkalmazási feltételeit, valamint az ez alól az eljárás alól mentesülő támogatási fajtákat.

2. MELLÉKLET

KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK MEGHATÁROZÁSA

Kis- és közép vállalkozás fogalma (részletesen lásd általános csoportmentességi rendelet I. melléklet)

A vállalkozástípus meghatározása az alkalmazotti létszám és a pénzügyi adatok függvényében:

	Alkalmazotti létszám	Éves árbevétel vagy Mérlegfőösszeg (€)	
Mikrovállalkozás	Kevesebb, mint 10 fő	Maximum 2 M €	Maximum 2 M €
Kisvállalkozás	Kevesebb, mint 50 fő	Maximum 10 M €	Maximum 10 M €
Középvállalkozás	Kevesebb, mint 250 fő	Maximum 50 M €	Maximum 43 M €

A vállalkozás besorolásakor figyelembe kell venni az alábbi szempontokat:

- Egymást követő két év működése

Egy vállalkozás mikro-, kis- vagy közép vállalkozásként (továbbiakban kkv) történő besorolásakor vizsgálni kell a vállalkozás legutolsó lezárt üzleti évében elért működési adatait és eredményét. A vállalkozást azon legutóbbi két egymást követő üzleti éve alapján kell a megfelelő kategóriába (kkv vagy nagyvállalkozás) besorolni, amely két évben változatlan volt a megadott kritériumok szerinti besorolása. Újonnan alapított vállalkozások esetében, amelyek még nem rendelkeznek lezárt üzleti évvel, a felhasználandó adatokat a pénzügyi év folyamán készített jóhiszemű becslésből kell származtatni.

- A vállalkozás autonóm, partner vagy kapcsolt vállalkozás-e?

Egy vállalkozás besorolásakor meg kell vizsgálni a vállalkozás más gazdasági társasággal (társaságokkal) való viszonyát is. A kapcsolat meghatározásakor, mindig a vállalkozás számára kedvezőbb feltételt kell figyelembe venni.

Vállalkozási típusok (kapcsolat szerint):

- *Független vállalkozás:* ami nem partner és nem kapcsolt vállalkozás. A vállalkozásban más vállalkozásnak kevesebb, mint 25% tőke és szavazati joga van.
- *Partner vállalkozói kapcsolat:* azok a vállalkozások, amelyek nem minősülnek kapcsolt vállalkozásnak, és a vállalkozásban más vállalkozás(ok)nak minimum 25%, de kevesebb, mint 50% tőke és szavazati joga van.
- *Kapcsolt vállalkozói kapcsolat:* A vállalkozásban más vállalkozás(ok) minimum 50%-os szavazati joggal (vagy vele egyenértékű ellenőrzési joggal) rendelkezik.

Kivételek:

Független vállalkozásnak minősül az a vállalkozás is: melyben minimum 25%, maximum 50%-os ellenőrzési joga van az alábbi típusú vállalkozások valamelyikének:

- nyilvános befektetési társaság, vállalkozási tőketársaság vagy ún. „üzleti angyal,”²⁴ feltéve, hogy kevesebb, mint 1 250 000 euró összegű befektetése van a vállalkozásban,
- egyetemek, non profit kutatási központok,
- intézményi befektetők, ideértve regionális fejlesztési alapokat,
- független helyi önkormányzat: melynek éves költségvetése kisebb, mint 10 millió euró és állandó lakosságának száma 5 000 főnél kevesebb.

A vállalkozást nem lehet KKV-nak tekinteni, amennyiben a vállalkozásban az államnak (beleértve önkormányzatokat is) több mint 25%-os ellenőrzési joga van!

A vállalkozási besoroláskor a kapcsolati viszonyok számításának módja, példákkal alátámasztva

Autonóm vállalkozás: a vizsgált vállalkozás éves mérlege alapján kell meghatározni az adatokat.

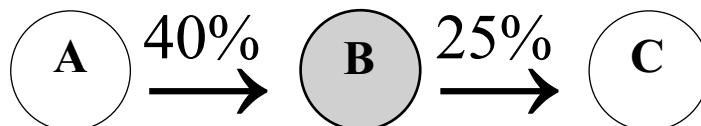
²⁴ Rendszeres vállalkozásitőke-befektetési tevékenységet végző egyének vagy egyének csoportja, akik tőzsdén nem jegyzett társaságokba fektetnek bele saját tőkéit.

Partnervállalkozás: a vizsgált vállalkozás adataihoz a vele partneri kapcsolatban lévő vállalkozás arányosított adatait hozzá kell adni.

Kapcsolt vállalkozás: a vizsgált vállalkozás adataihoz minden kapcsolt vállalkozás létszám és forgalomra vonatkozó adatait 100%-ban hozzá kell adni.

1. Példák partnervállalkozás esetén

1.1.

	A	B	C
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €

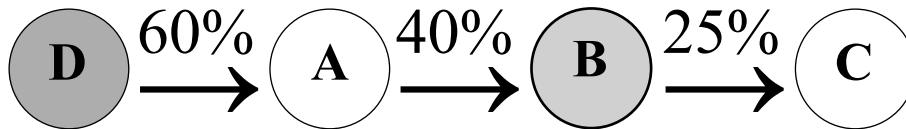
B vállalkozás adatainak meghatározása: $A \times 40\% + B \times 100\% + C \times 25\%$:

	B vállalkozás összesített adatai
Foglalkoztatottak	A váll. $30 \times 40\% + B$ váll. + C váll. $80 \times 25\%$ azaz: $12 + 150 + 20 = \mathbf{182}$ fő
Árbevétel	A váll. $7 \times 40\% + B$ váll. + C váll. $20 \times 25\%$ azaz: $2,8 + 40 + 5 = \mathbf{47,8}$ M €
Mérlegfőösszeg	A váll. $6 \times 40\% + B$ váll. + C váll. $18 \times 25\%$ azaz: $2,4 + 30 + 4,5 = \mathbf{36,9}$ M €

Magyarázat:

Ha a vizsgált vállalkozás „B” és a vele kapcsolatban lévő más vállalkozások szavazati joga minimum 25%, de kisebb, mint 50%, akkor: „B” vállalkozás létszám, árbevétel és mérleg adatához a partnervállalkozások adatait arányosan kell hozzáadni.

1.2.

	A	B	C	D
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő	60 fő
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M euró	9 M €
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M euró	18 M €

B vállalkozás adatainak meghatározása:

$$B \times 100\% + (A + 100\%D) \times 40\% + C \times 25\%$$

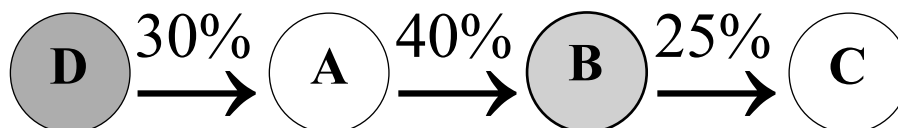
	A	B	C	D		B
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő	60 fő	=	$(30+60) \cdot 0,4 = 36 + 150 + 20 = 206$
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €	9 M €		$(7+9) \cdot 0,4 = 6,4 + 40 + 5 = 51,4$
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €	18 M €		$(6+8) \cdot 0,4 = 5,6 + 30 + 4,5 = 40,1$

Magyarázat:

„D” vállalkozás kapcsolt viszonyban áll „A”-val, „A” vállalkozás partneri viszonyban áll „B”-vel, és „B” szintén partneri viszonyban áll „C”-vel.

„D” kapcsolt vállalkozás adatait – az „A” vállalkozásban lévő 50% feletti szavazati joga miatt – 100%-ban hozzá kell adni az „A” vállalkozás adataihoz és az így összesített adat 40%-át, valamint „C” partnervállalkozás (25%-os) arányosított adatait kell a vizsgált vállalkozás adataihoz adni.

1.3.

	A	B	C	D
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő	60 fő
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €	9 M €
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €	18 M €

B vállalkozás adatainak meghatározása: $A \times 40\% + B \times 100\% + C \times 25\%$

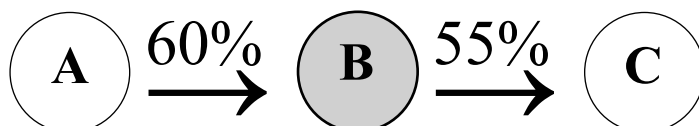
	A	B	C	D		B
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő	60 fő	=	12+150+2 = 182 fő
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €	9 M €		2,8+40+5 = 47,8 M €
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €	18 M €		2,4+30+4,5 = 36,9 M €

Magyarázat:

Mivel „D” vállalkozás az „A” vállalkozásban csak 30%-os szavazati joggal rendelkezik, azaz nincs döntő befolyása rá, nem kell „A” vállalkozás adataiba beszámítani. Ezért a vizsgált „B” vállalkozás adataihoz csak az „A”(40%) és „C”(25%) vállalkozás arányosított adatait kell hozzáadni.

2. Példák kapcsolt vállalkozások esetén

2.1.

	A	B	C
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €

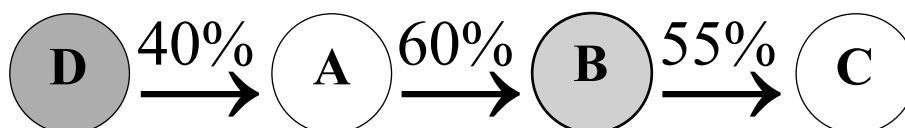
B vállalkozás adatainak meghatározása: $A \times 100\% + B \times 100\% + C \times 100\%$

	A	B	C		B
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő		30+150+80=260 fő
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 m euró	=	7+40+20=67 M €
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 m euró		6+30+18=54 M €

Magyarázat:

A vizsgált „B” vállalkozásban „A” vállalkozás 60%-os szavazati joggal rendelkezik és „B”-nek „C”-ben 55%-os szavazati joga van, tehát döntő befolyással rendelkeznek egymás vállalkozásaiban úgy, mint „A” vállalkozás „B” felett, ill. „B” vállalkozás „C” felett, ezért egymással kapcsolt viszonyban állnak. „B” vállalkozás adatainak kiszámításakor a vállalkozás adataihoz 100%-ban be kell számítani a kapcsolt vállalkozások adatait is.

2.2.

	A	B	C	D
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő	60 fő
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €	9 M €
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €	18 M €

B vállalkozás adatainak meghatározása:

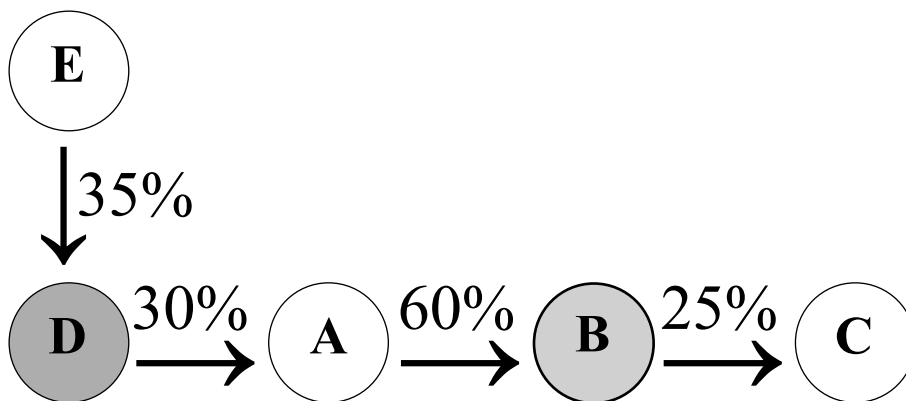
$$(A+D \times 40\%) \times 100\% + B \times 100\% + C \times 100\%$$

	A	B	C	D		B
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő	60 fő		(30+24)+150+80=284
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €	9 M €	=	(7+3,6)+40+20=70,6
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €	18 M €		(6+7,2)+30+18=61,2

Magyarázat:

A vizsgált „B” vállalkozás kapcsolt viszonyban áll „A” és „C” vállalkozással, valamint „D” vállalkozás partneri viszonyban áll „A” vállalkozással, ezért „D” vállalkozás adatait arányosan (40%-ban) hozzá kell adni „A” vállalkozás adataihoz, majd „B” vállalkozás adataiba 100%-ban kell beszámítani a kapcsolt vállaltok („A”, „C”) adatait.

2.3.

	A	B	C	D	E
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő	60 fő	120 fő
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €	9 M €	30 M €
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €	18 M €	25 M €

B vállalkozás adatainak meghatározása:

$$(D \times 30\% + A) \times 100\% + B \times 100\% + C \times 25\%$$

	A	B	C	D	E		B
Foglalkoztatottak	30 fő	150 fő	80 fő	60 fő	120 fő		$30,6 + 30 + 150 + 20 = \mathbf{230,6 \text{ fő}}$
Árbevétel	7 M €	40 M €	20 M €	9 M €	30 M €	=	$5,85 + 7 + 40 + 5 = \mathbf{57,85 \text{ M €}}$
Mérlegfőösszeg	6 M €	30 M €	18 M €	18 M €	25 M €		$8,03 + 6 + 30 + 4,5 = \mathbf{48,53 \text{ M €}}$

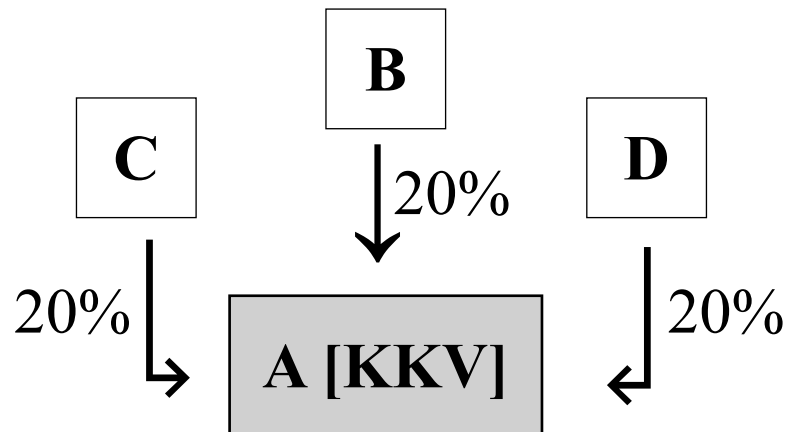
Magyarázat:

Az „A” vállalkozás 60%-os részesedése miatt döntő befolyással bír „B” vállalkozásra, ezért a vizsgált „B” vállalkozás adataihoz az „A” vállalkozás adatait 100%-ban, „C” vállalkozás adatait pedig arányosítva, 25%-ban kell hozzáadni.

Mivel „D” vállalkozás az „A” vállalkozásban csak 30%-os szavazati joggal rendelkezik (partneri kapcsolat), ezért csak arányosított adatait kell „A” vállalkozás adataiba beszámítani, viszont „E” vállalkozás adatait „D”-be nem kell beleszámolni, mert „E”-nek nincs döntő befolyása „D”-ben, így nem hathat „A” vállalkozás működésére.

3. Példák közös részvétel esetén

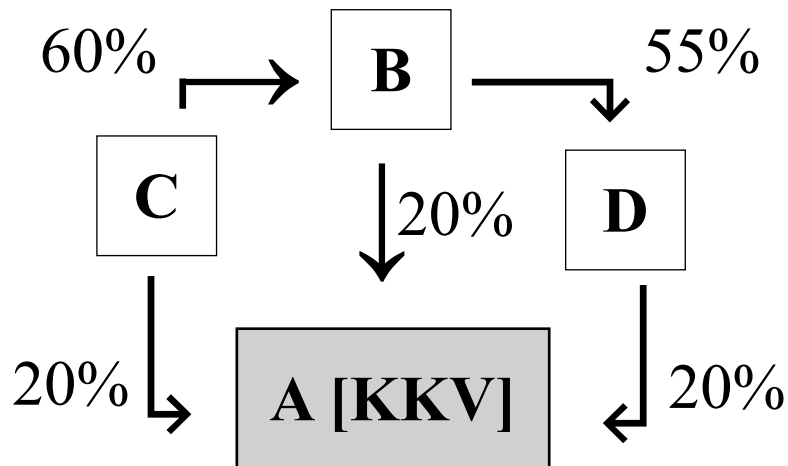
3.1.

Magyarázat:

Ebben az esetben „A” vállalkozás független, autonóm vállalkozás, mert a vele kapcsolatban álló „B”, „C”, „D” vállalkozásoknak kevesebb, mint 25%-os befolyásuk van a vizsgált „A” vállalkozásra, valamint nem állnak egymással semmilyen gazdasági kapcsolatban, függőségi viszonyban. Ebben az esetben az „A” vállalkozást, mint kis-és középvállalkozást önmagában kell megvizsgálni.

3.2.

Magyarázat:

A fenti esetben az „A” vállalkozás nem tekinthető független autonóm vállalkozásnak, mert a vele gazdasági kapcsolatban lévő „B”, „C”, „D” vállalkozások egymással kapcsolt viszonyban állnak, azaz döntő befolyással vannak egymás működésére, így kapcsolati viszonyuk együttesen hat a vizsgált „A” vállalkozásra. Ebben az esetben az „A” vállalkozásra gyakorolt hatásukat $20\%+20\%+20\%=60\%$ -ban kell figyelembe venni, amely magasabb, mint 25%, és kapcsolt vállalkozási viszonyt jelent.

3. MELLÉKLET

AZ EGYES TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁK

1. számú melléklet a 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelethez

Az egyes támogatási kategóriák

- A) Horizontális célok
 - AA) Kutatás-fejlesztés és innováció
 - AB) Környezetvédelem
 - AC) Kockázati tőkebefektetés
 - AD) Megmentés és szerkezetátalakítás
 - AE) Kultúra
 - AF) Filmgyártás
 - AG) Exporthitel-biztosítás és exporthitel-garancia
 - AH) Közszolgálati műsorszolgáltatás

- B) Regionális támogatás
 - BA) Beruházás
 - BAA) Regionális beruházási támogatás
 - BAB) Foglalkoztatási támogatás
 - BB) Regionális hátrány csökkentése érdekében nyújtott, időben korlátozott, mértékében csökkenő működési támogatás
 - BC) Kis- és középvállalkozások beruházással kapcsolatos előkészítő tanulmányának és beruházással kapcsolatban igénybe vett tanácsadásának támogatása
 - BD) Újonnan létrehozott kisvállalkozások számára nyújtott támogatás

- C) Ágazati támogatások
 - CA) Gépjárműipar
 - CB) Szénbányászat

- CC) Acélipar
- CD) Szintetikusszál-ipar
- CE) Hajóépítő-ipar
- CF) Szállítás
 - CFA) Vasúti, közúti és belvízi közlekedés és szállítás
 - CFB) Légi közlekedés és szállítás
 - CFC) Tengeri közlekedés és szállítás
- D) Csekély összegű támogatás
- E) EUMSZ 107. cikke (2) bekezdésének *a)* pontja alapján: magánszemély fogyasztónak nyújtott szociális jellegű támogatás
- F) EUMSZ 107. cikke (2) bekezdésének *b)* pontja alapján: természeti csapás és egyéb rendkívüli események kompenzálása
 - FA) A pénzügyi válság miatti átmeneti szabályok: pénzügyi válság kapcsán nyújtandó átmeneti támogatás
 - FB) A pénzügyi válság miatti átmeneti szabályok: állami kezességvállalás létező program módosítása
 - FC) A pénzügyi válság miatti átmeneti szabályok: állami kezességvállalás, FB-be nem tartozó esetek
 - FD) A pénzügyi válság miatti átmeneti szabályok: kockázati tőkebefektetésre vonatkozó támogatási program
 - FE) A pénzügyi válság miatti átmeneti szabályok: kedvezményes egyedi referencia kamatlábból eredő támogatás
 - FF) A pénzügyi válság miatti átmeneti szabályok: beruházási hitelhez kapcsolódó kamattámogatás
- G) EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének *e)* pontja alapján történő mentesítés
- H) Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 88. cikke (2) bekezdésének 3. albekezdése alapján történő rendkívüli mentesítés
- I) Közzolgáltatásért nyújtott kompenzáció
 - IA) A közzolgáltatásról szóló határozat hatálya alá tartozó kompenzáció
 - IB) A közzolgáltatásról szóló határozat hatálya alá nem tartozó

közszolgáltatásért járó kompenzáció

J) Csoportmentesség alapján nyújtott támogatások (800/2008/EK bizottsági rendelet alapján)

JA) Regionális támogatás

JB) KKV-k részére nyújtott beruházási és foglalkoztatási támogatás

JC) Női vállalkozóknak nyújtott támogatás

JD) Környezetvédelmi támogatás

JE) KKV-k részére tanácsadáshoz és a KKV-k vásárokon való részvételéhez nyújtott támogatások

JF) Kockázati tőke formájában nyújtott támogatás

JG) Kutatás-fejlesztési és innovációs támogatás

JH) Képzési támogatás

JI) A hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához nyújtott támogatás

K) Egyéb

L Beruházáshoz nyújtott támogatás az 1628/2006/EK bizottsági rendelet alapján

4. MELLÉKLET

A DE MINIMIS RENDELET HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ TÁMOGATÁSOKKAL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ SZABÁLYOK

A *csekély összegű* támogatások közösségi állami támogatási szabályokkal való összeegyeztethetőségének megítélésénél a 1998/2006/EK bizottsági rendelet rendelkezéseit és a 85/2004. Korm. rendelet rendelkezéseit kell figyelembe venni.

- *Csekély összegű* (de minimis) támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha a támogatási intézkedés kifejezett utalást tartalmaz a jogalapot képező 1998/2006/EK rendeletre, és az intézkedés mindenben megfelel e rendelet rendelkezéseinek. Egy vállalkozásnak bármilyen forrásból, csekély összegű támogatási jogcímen odaítélt támogatás támogatástartalma – három pénzügyi év vonatkozásában – nem haladja meg a 200 000 eurónak, közúti szállítási ágazatban a 100 000 eurónak megfelelő forint összeget.
- Az „egy vállalkozásnak” kitélt elméletileg teljes vállalatcsoportonként kell értelmezni, de tagállami szinten megjelenő vállalatcsoporttagokat mindenképpen együtt kell figyelembe venni.
- Az 1998/2006/EK-rendelet nem határoz meg elszámolható költségeket, így e tekintetben a támogatást nyújtó szerv szabadon dönthet, nem is kötelező elszámolható költségeket meghatározni.

Ezen a jogcímen nem részesülhetnek támogatásban

- a) a halászlásati és akvakultúra ágazatban tevékenykedő vállalkozások;
- b) a Szerződés I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozások, valamint
- c) ezen termékek feldolgozásában vagy forgalmazásában tevékenykedő vállalkozások, amennyiben a támogatás összege az elsőd-

leges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, illetve a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;

- d)* a szénágazatban tevékenykedő vállalkozások; továbbá a támogatás nem vehető igénybe
- e)* az exporthoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységekhez,
- f)* az import áruk helyett hazai áru használatától függő támogatások esetében,
- g)* a kereskedelmi fuvarozás terén működő vállalkozásoknak teher szállító járművek megvásárlására, valamint
- h)* nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentésére.

A támogatás kedvezményezettjének a támogatási programhoz kapcsolódó minden iratot a támogatás odaítélését követő 10. évig meg kell őriznie, és a támogatást nyújtó ilyen irányú felhívása esetén azokat köteles bemutatni.

A támogatást nyújtó szerv kötelessége, hogy tájékoztassa a kedvezményezettet

- a támogatást tartalom és támogatási kategória megnevezéséről („csekély összegű támogatás”)
- a 10 éves adat-nyilvántartási és
- adatszolgáltatási (a kedvezményezett által az adott évben és az azt megelőző két pénzügyi évben igénybe vett de minimis támogatások összegének a döntés meghozatala előtti megismerésére vonatkozó) kötelezettségről, továbbá
- a gondoskodnia kell a vonatkozó rendeletben előírt támogatáshalmazódási szabályok betartásáról, vagyis arról, hogy az adott kedvezményezett által azonos elszámolható költségekhez igénybe kíván-e venni más forrásból is támogatást.

5. MELLÉKLET

AZ ÁLTALÁNOS CSOPORTMENTESSÉGI RENDELET HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ TÁMOGATÁSI TERVEZE- TEKKEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ SZABÁLYOK

Az általános csoportmentességi rendelet alapján nem részesülhetnek támogatásban

- a) mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások, amennyiben a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy amennyiben a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;
- b) olyan vállalkozások, *amelyek* ellen valamely támogatást tiltottnak és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító bizottsági határozaton alapuló visszafizetésre kötelező – még végre nem hajtott – határozat van érvényben;
- c) a nehéz helyzetben lévő vállalkozások.

Az általános csoportmentességi rendelet jogcímein csak abban az esetben ítéltető meg támogatás, ha a kedvezményezett még a projekt megkezdése előtt a támogatás iránti kérelmét benyújtotta. Egyedi támogatás megítélését megelőzően nagyvállalkozások ezen kívül kötelesek bizonyítani, hogy a támogatás eredményeképpen

- lényegesen növekszik a projekt mérete vagy kiszélesedik a tevékenység köre vagy
- növekszik a kedvezményezett által a projektre fordítandó összeg vagy
- lényegesen felgyorsul a projekt végrehajtási üteme, vagy
- regionális beruházási támogatás esetén a támogatás hiányában a projekt nem az adott régióban valósult volna meg.

Az általános csoportmentességi rendelet jogcímeinek valamelyike alapján nyújtott támogatás azonos, vagy részben azonos elszámolható költségek esetén abban az esetben halmozható más, a rendelet alapján nyújtott támogatással, illetve csekély összegű támogatással, ha az nem vezet az általános csoportmentességi rendeletben meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás, illetve támogatási összeg túllépéséhez.

A támogatás kedvezményezettjének a támogatási programhoz kapcsolódó minden iratot a támogatás odaítélését követő 10 éven át meg kell őriznie és a támogatást nyújtó ilyen irányú felhívása esetén azokat köteles bemutatni.

1. Regionális támogatás

A) *Regionális beruházási és foglalkoztatási támogatás* csak abban az esetben nyújtható, ha a támogatásra vonatkozó multiszektorális jogszabály (támogatási program) kifejezett utalást tartalmaz a jogalapot képező csoportmentességi rendeletre és a támogatási intenzitás nem haladja meg a regionális támogatási térképen meghatározott felső határt.

- Regionális beruházási és foglalkoztatási támogatás csak az alábbi beruházási költségekre nyújtható: *a)* olyan tárgyi eszköz vagy immateriális javak költsége, amely új létesítmény létrehozásához, meglévő bővítéséhez, termelésének újabb termékkel történő diverzifikációjához, vagy egy meglévő létesítmény termelési folyamatának alapvető megváltoztatásához vezet, vagy *b)* egy létesítményhez közvetlenül kapcsolódó eszközök beszerzési költsége, ha a létesítmény bezárásra került, vagy a felvásárlás hiányában bezárásra került volna, és azokat független beruházó vásárolja meg.

Egy vállalkozásban történő részesedésszerzés önmagában nem minősül beruházásnak.

- Beruházási támogatás nyújtása esetén az elszámolható költségek a következők *a)* tárgyi eszközök (földhöz, épületekhez és üzemekhez/gépekhez kapcsolódó eszközök); *b)* immateriális eszközök (szabadalmi jog, licenz, know-how vagy nem szabadalmaztatott műszaki ismeretek megszerzése útján megvalósuló technológiatranszfer, amennyiben ezek kizárólag a regionális támogatásban részesülő létesítményben használhatóak fel, az esz-

közök leírhatóak, azokat piaci feltételek mellett, harmadik féltől vásárolták meg, azokat a vállalat eszközei közé sorolták őket és legalább öt évig, kis- és középvállalkozások esetén három évig a regionális támogatásban részesülő létesítményben maradnak. Továbbá nagyvállalatok esetében az immateriális javak aránya nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50%-át.

- Foglalkoztatási (munkahely-teremtési célú) támogatás nyújtása esetén elszámolható költségként figyelembe vehető költség a bérköltség: a beruházás üzembe helyezését követő harmadik év végéig újonnan létrehozott munkakörökben foglalkoztatott munkavállalók személyi jellegű ráfordításának 24 havi összege, a munkakör létrehozásának napjától számítva.
- A támogatás nyújtásának további feltétele, hogy a beruházást annak befejezése után legalább öt évig, kis- és középvállalkozások esetén három évig az érintett régióban fenn kell tartani, valamint, hogy a kedvezményezett az elszámolható költségek legalább 25%-át saját forrásként, vagy minden állami támogatástól mentes forrásként (így támogatott hitel vagy állami kezességvállalás nélkül) biztosítsa.
- Amennyiben a támogatás kiszámítása a bérköltségek alapján történik, a támogathatóság feltétele, hogy a munkahelyeket közvetlenül a beruházási projekt hozza létre, valamint a munkahelyeket a beruházás befejezésétől számított 3 éven belül létre kell hozni, és a munkahelyeket legalább öt évig, kis- és középvállalkozások esetén három évig fenn kell tartani.

B) *Újonnan létrehozott kisvállalkozások részére nyújtott támogatás* esetében az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján támogatott területeken¹⁴ újonnan létrehozott kisvállalkozások részére maximum 2 millió euró, míg az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdés c) pontja¹⁵ alapján támogatott területeken újonnan létrehozott kisvállalkozások részére maximum 1 millió euró támogatás nyújtható úgy, hogy a támogatás éves összege nem haladhatja meg ezen összegek 33%-át.

- Ezen a jogcímen nyújtott támogatás esetén a támogatási intenzi-

14 2007-2013. időszakban ide tartozik Magyarország egész területe a közép-magyarországi régió kivételével.

15 2007-2013. időszakban Magyarország esetében a közép-magyarországi régió.

tás a vállalkozás megalakulását követő első három évben az elszámolható költségek 35%-a, illetve 25%-a, az azt követő két évben pedig 25%-a, illetve 15%-a. Ezek a támogatási intenzitások 5%-kal növelhetőek az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdés *a*) pontja alapján támogatott azon területeken, ahol az egy főre jutó GDP kevesebb, mint az EU 25 átlagának 60%-a, illetve ahol a népsűrűség alacsonyabb, mint 12 lakos négyzetkilométerenként.

- Elszámolható költségnek minősül a kisvállalkozás létrehozásához közvetlenül kapcsolódó jogi, tanácsadói, konzultációs és adminisztratív költségek, valamint a létrehozást követő 5 évben: *a*) a külső finanszírozás kamata és a saját tőkére jutó osztalék, amennyiben referencia-kamatlábbal számolt osztalékot nem haladja meg; *b*) termelési létesítmény, illetve felszerelés bérleti díja; *c*) energia-, víz és fűtési díj, valamint adók – kivéve áfa és társasági adó – és adminisztratív díjak; *d*) értékcsökkenés, a termelési létesítmény, illetve felszerelés bérleti díja, valamint a bérköltségek, amennyiben a beruházás vagy munkahely-teremtési intézkedés egyéb támogatásban nem részesült.

2. Környezetvédelmi támogatás

A) A vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatás esetében a támogatott beruházásnak meg kell felelnie a következő feltételek egyikének: *a*) a beruházás a közösségi szabványok túlteljesítése révén lehetővé teszi a kedvezményezett számára a tevékenységeiből eredő környezetvédelmi szint emelését, függetlenül az alkalmazandó közösségi szabványoknál szigorúbb kötelező nemzeti szabványoktól; vagy *b*) a beruházás lehetővé teszi a kedvezményezett számára a tevékenységeiből eredő környezetvédelmi szint emelését a közösségi szabványok hiányában.

- A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 35%-át. A támogatási intenzitás azonban 20 százalékponttal növelhető a kisvállalkozásoknak, illetve 10 százalékponttal a középvállalkozásoknak nyújtott támogatások esetén.
- Az elszámolható költségek a vonatkozó közösségi szabványok

által előírtnál magasabb szintű környezetvédelem eléréséhez szükséges többletköltségek, a működési előnyök és működési költségek figyelembe vétele nélkül. A beruházásnak a környezetvédelemhez közvetlenül kapcsolódó költségeit az alternatív helyzetből kiindulva kell meghatározni: *a)* amennyiben beruházás összköltségén belül a környezetvédelmi beruházás költsége egyszerűen meghatározható, a környezetvédelemhez szorosan kapcsolódó költség az elszámolható költség; *b)* minden más esetben úgy kell megállapítani a beruházás többletköltségeit, hogy a beruházást össze kell hasonlítani az állami támogatás nélküli alternatív helyzettel; az alternatív helyzet egy, műszaki szempontból hasonló, alacsonyabb környezetvédelmi szintet képviselő beruházás (amely megfelel a kötelező közösségi szabványoknak, ha vannak ilyenek), amely hitelt érdemlően megvalósítható lenne támogatás nélkül (a továbbiakban: referenciaberuházás). A műszaki szempontból hasonló beruházás olyan beruházást jelent, amelynek termelőkapacitása és minden egyéb műszaki jellemzője azonos a támogatandó beruházásával (kivéve azon jellemzőket, amelyek közvetlenül a környezetvédelmi többletberuházáshoz kapcsolódnak); az ilyen referencia-beruházásnak továbbá üzletileg hiteles alternatívát kell jelentenie az értékelés tárgyát képező beruházáshoz képest.

- A beruházást tárgyi eszközökbe és/vagy immateriális javakba történő beruházás formájában kell megvalósítani.
- A közösségi szabványok által előírt szintnél magasabb környezetvédelmi szint megvalósítását célzó beruházások esetében az alternatív helyzetet az alábbiak szerint kell meghatározni: *a)* ha a vállalkozás a közösségi szabványok hiányában elfogadott nemzeti szabványokhoz igazodik, az elszámolható költségek a nemzeti szabványok által előírt szintű környezetvédelem megvalósításához szükséges beruházási többletköltséget foglalják magukban; *b)* ha a vállalkozás olyan nemzeti szabványokhoz igazodik vagy olyanokat teljesít túl, amelyek szigorúbbak a közösségi szabványoknál, vagy túlteljesítik a közösségi szabványokat, az elszámolható költségek a közösségi szabványok által előírt szintnél magasabb környezetvédelmi szint megvalósításához szükséges beruházási többletköltséget foglalják magukban. A közösségi szabványok által előírt szintű környezetvédelem megvalósítá-

sához szükséges beruházások költségei nem számolhatók el; c) szabványok hiányában az elszámolható költségek azon beruházási költségek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy magasabb környezetvédelmi szintet valósítsanak meg annál, mint amelyet a környezetvédelmi támogatás hiányában az érintett vállalkozás vagy vállalkozások elérnének.

- Más vállalkozás hulladékának gazdálkodásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatás nem adható.

B) A közösségi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő, új szállítóeszközök beszerzéshez nyújtott támogatás esetében a támogatott beruházásnak meg kell felelnie a következő feltételek egyikének: a) a beruházás a közösségi szabványok túlteljesítése révén lehetővé teszi a kedvezményezett számára a tevékenységeiből eredő környezetvédelmi szint emelését, függetlenül az alkalmazandó közösségi szabványoknál szigorúbb kötelező nemzeti szabványoktól; vagy b) a beruházás lehetővé teszi a kedvezményezett számára a tevékenységeiből eredő környezetvédelmi szint emelését a közösségi szabványok hiányában.

Az elfogadott közösségi szabványoknak megfelelő közúti, vasúti, belvízi hajóutakon és tengeren történő szállítást szolgáló új járművek beszerzéséhez abban az esetben nyújtható támogatás, ha a beszerzés a közösségi szabványok hatálybalépése előtt történik, és kötelezővé válsukkor azok nem alkalmazhatók visszamenőleges hatállyal a már megvásárolt járművekre.

- A környezetvédelmi visszamenőleges műveletekhez támogatás abban az esetben nyújtható, amennyiben a meglévő szállítási eszközöket a szállítási eszköz forgalomba helyezésekor még nem hatályos környezetvédelmi szabványoknak megfelelően átalakították, vagy ha e szállítási eszközökre nem vonatkoznak környezetvédelmi szabványok.
- A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 35%-át. A támogatási intenzitás azonban növelhető kisvállalkozásoknak nyújtott támogatások esetében 20 százalékponttal, középvállalkozásoknak nyújtott támogatások esetében pedig 10 százalékponttal.
- Az elszámolható költségek a közösségi szabványok által előírt

környezetvédelmi szint meghaladását lehetővé tevő beruházási többletköltségek. Az elszámolható költségek kiszámításához a *vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatásnál* ismertetett módszert (alternatív helyzet) kell alkalmazni, a működési előnyöket és a működési költségeket pedig figyelmen kívül kell hagyni.

C) A kkv-k jövőbeli közösségi szabványokhoz idő előtt történő alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás lehetővé teszi a kkv-k számára, hogy megfeleljenek a környezetvédelem szintjét emelő, de még nem hatályos új közösségi szabványoknak. A közösségi szabványok hatálybalépése előtt legalább egy évvel kell a szabványokat elfogadni és a beruházást végrehajtani és befejezni.

- A támogatási intenzitás a kisvállalkozások esetében nem haladhatja meg az elszámolható költségek 15%-át, a középvállalkozások esetében pedig az elszámolható költségek 10%-át, ha a végrehajtás és a befejezés több mint három évvel a szabvány hatálybalépése előtt történik, kisvállalkozások esetében, pedig az elszámolható költségek 10%-át, ha a végrehajtás és a befejezés egy-három évvel a szabvány hatálybalépése előtt történik.
- Az elszámolható költségek a közösségi szabvány hatálybalépése előtti környezetvédelmi szinthez viszonyítva, a közösségi szabvány által előírt környezetvédelmi szint megvalósításához szükséges beruházási többletköltségek. Az elszámolható költségek kiszámításához a *vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatásnál* ismertetett módszert (alternatív helyzet) kell alkalmazni, a működési előnyöket és működési költségeket pedig figyelmen kívül kell hagyni.

D) Az energia-megtakarítási intézkedésekhez is nyújtható környezetvédelmi beruházási támogatás.

- A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható

költségek 60%-át. A támogatási intenzitás azonban 20 százalékponttal növelhető a kisvállalkozásoknak, illetve 10 százalékponttal a középvállalkozásoknak nyújtott támogatások esetén. Elszámolható költségek a közösségi szabványok által előírtnál magasabb szintű energiamegtakarítás megvalósulásához szükséges beruházási többletköltségek. Az elszámolható költségek kiszámításához a *vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatásnál* ismertetett módszert (alternatív helyzet) kell alkalmazni. Az elszámolható költségek kiszámítása során figyelmen kívül kell hagyni az energiamegtakarításhoz szükséges többletberuházáshoz kapcsolódó költségeket és működési előnyöket, amelyek kkv-k esetében e beruházás első három éve alatt, az EU széndioxid-kibocsátás-kereskedelmi rendszerében részt nem vevő nagyvállalatok esetében a beruházás első négy éve alatt, az EU széndioxidkibocsátás-kereskedelmi rendszerében részt vevő nagyvállalatok esetében pedig a beruházás első öt éve alatt jelentkeztek. Nagyvállalkozások esetén ez az időszak csökkenthető e beruházás élettartamának első három évére, amennyiben bizonyítható, hogy a beruházás értékcsökkenés-leírási ideje nem haladja meg a három évet. Az elszámolható költségek számítását független könyvvizsgálóval kell hitelesíteni.

- A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 20%-át. A támogatási intenzitás azonban 20 százalékponttal növelhető a kisvállalkozásoknak, illetve 10 százalékponttal a középvállalkozásoknak nyújtott támogatások esetén. Az elszámolható költségek kiszámításához a *vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatásnál* ismertetett módszert (alternatív helyzet) kell alkalmazni, a működési előnyöket és működési költségeket pedig figyelmen kívül kell hagyni.

E) A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésbe történő beruházáshoz az alábbiak szerint nyújtható környezetvédelmi támogatás.

- A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható

költségek 45%-át. A támogatási intenzitás 20 százalékponttal növelhető a kisvállalkozásoknak, illetve 10 százalékponttal a középvállalkozásoknak nyújtott támogatások esetén.

- Az elszámolható költségek a nagy hatásfokú kapcsolt-energia-termelő egység megvalósításához szükséges, a referencia-beruházáshoz viszonyított beruházási többletköltségek. Az elszámolható költségek kiszámításához a *vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatásnál* ismertetett módszert (alternatív helyzet) kell alkalmazni, a működési előnyöket és működési költségeket pedig figyelmen kívül kell hagyni.
- Az új kapcsoltenergia-termelő egységnek összességében primerenergia-megtakarítást kell elérnie a 2004/8/EK-irányelv¹⁶ és a 2007/74/EK- határozat¹⁷ által meghatározott külön energia-termeléshez viszonyítva. Egy meglévő kapcsoltenergia-termelő egység fejlesztésének vagy egy meglévő erőművi egység kapcsoltenergia-termelő egységgé történő átalakításának az eredeti helyzethez viszonyítva primerenergia-megtakarítást kell eredményeznie.

F) A megújuló energiaforrásokból származó energia előmozdítására irányuló környezetvédelmi beruházási támogatás feltételei a következők.

- A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 45%-át. A támogatási intenzitás azonban 20 százalékponttal növelhető a kisvállalkozásoknak, illetve 10 százalékponttal a középvállalkozásoknak nyújtott támogatások esetén.
- Az elszámolható költségek azok a többletköltségek, amelyek a kedvezményezettet terhelik egy hagyományos, a tényleges ener-

16 Az Európai Parlament és a Tanács 2004/8/EK irányelve (2004. február 11.) a hasznos hőigényen alapuló kapcsolt energiatermelés belső energiapiacra való támogatásáról és a 92/42/EGK- irányelv módosításáról HL L 52., 2004.2.21., 50—60. o.

17 A Bizottság határozata (2007. december 21.) a 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásában a külön hő- és villamosenergia-termelésre vonatkozó egységes hatásfok-referenciaértékek megállapításáról (HL C sorozat, 32 /2006).

giatermelés szempontjából ugyanolyan kapacitású erőműhöz vagy fűtőrendszerhez képest. Az elszámolható költségek kiszámításához a *vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatásnál* ismertetett módszert (alternatív helyzet) kell alkalmazni, a működési előnyöket és működési költségeket pedig figyelmen kívül kell hagyni.

- A bioüzemanyag előállításához nyújtott környezetvédelmi beruházási támogatás csak abban az esetben mentesül, amennyiben a támogatott beruházásokat kizárólag fenntartható bioüzemanyagok előállítására használják fel.

G) Környezetvédelmi tanulmányok az alábbiak szerint támogathatók.

- A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50%-át. A támogatási intenzitás azonban 20 százalékponttal növelhető a kisvállalkozásoknak készített, illetve 10 százalékponttal a középvállalkozásoknak készített tanulmányok esetén.
- Az elszámolható költségek a tanulmány költségei.

H) A környezeti adók csökkentése formájában nyújtott támogatás feltételei a következők.

- Az adócsökkentés kedvezményezettjének meg kell fizetnie legalább a 2003/96/EK -irányelvben¹⁸ meghatározott közösségi minimum adómértéket.
- Az adócsökkentés legfeljebb tíz évre adható, amely leteltével az intézkedés indokoltságát a tagállamnak újra kell értékelnie.

18 2003/96/ EK- irányelv az energiatermékek és a villamos energia közösségi adózatási keretének átszervezéséről.
Módosításai 32004L0074 (OJ L, 157., 30. 4. 2004. , 87.o.), 32004L0075 (OJ L, 157., 30. 4.2004., 100. o.).

3. Kkv-k részére tanácsadáshoz és kkv-k vásárokon való részvételéhez nyújtható támogatás

A) A kkv-k részére tanácsadáshoz nyújtott támogatás

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50%-át. Az elszámolható költségek a külső tanácsadók által nyújtott szolgáltatások tanácsadói költségei. Az érintett szolgáltatás nem lehet folyamatos vagy időszakosan visszatérő tevékenység, és nem kapcsolódhat a vállalkozás szokásos működési költségeihez, úgymint folyamatos adótanácsadáshoz, rendszeres jogi szolgáltatáshoz vagy hirdetéshez.

B) A kkv-k vásárokon való részvételéhez nyújtott támogatás

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50%-át. Az elszámolható költségek a vállalkozásnak valamely kiállításon vagy vásáron való első részvétele esetén a kiállító helyiség bérletével, felállításával és működtetésével kapcsolatos költségek.

4. Kockázatitőke formájában nyújtott támogatás

- A kockázatitőke támogatás üzleti alapon kezelt nyereségorientált és üzleti alapon irányított magántőke befektetési alapon történő részvétel formájában valósulhat meg. A befektetés az EUMSZ 107. cikk (3) a), illetve c) pontja szerint elmaradott területen található kis- és középvállalkozásokba, illetve nem elmaradott területeken található kisvállalkozások esetében magvető tőke, indulótőke, illetve növekedési tőke nyújtására, nem elmaradott területeken lévő középvállalkozások esetében pedig magvető tőke, indulótőke nyújtására kell, hogy korlátozódjon. A befektetési alap finanszírozását legalább 30%-ban magánbefektetők útján kell biztosítani.
- A befektetési alap által a kis- és középvállalkozások részére nyújtott támogatási részösszegek egyetlen 12 hónapos időszakban sem haladhatják meg az 1,5 millió eurót. A befektetési alap az egyes célvállalkozásokba fektetett költségvetésének legalább 70%-át sajáttőke vagy kvázi sajáttőke formájában kell nyújtania.
- Egy befektetés abban az esetben minősül nyereségorientáltnak,

ha valamennyi befektetésre vonatkozóan olyan üzleti terv készül, amely részletes információkat tartalmaz a termékről, az értékesítésről, valamint a jövedelmezőség alakulásáról, és megállapítja a projekt előzetes életképességét; valamint világos és reális kilépési stratégia létezik minden egyes befektetésre vonatkozóan.

- Egy befektetési alap abban az esetben minősül üzleti alapon irányítottnak, ha a szakmai alapkezelő és az alapon résztvevők megállapodást kötnek, amely előírja, hogy a vezetők javadalma-zása teljesítményhez kötött és meghatározza az alap célkitűzéseit és a befektetések javasolt időzítéseit, a magánbefektetők képviseltetik magukat a döntéshozatalban (például befektetői vagy tanácsadói bizottság révén) és az alapkezelés az ágazat jellemző gyakorlatának megfelelően és független prudenciális felügyelet mellett zajlik.

5. Kutatás-fejlesztési és innovációs támogatások

A) *K+F projekt támogatás* abban az esetben nyújtható, ha a projekt teljes egészében alapkutatás, ipari kutatás vagy kísérleti fejlesztés kutatás-fajták egyikébe tartozik. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg alapkutatás esetében az elszámolható költségek 100%-t, ipari kutatás esetében az 50%-át, és kísérleti fejlesztés esetében a 25%-át. Ipari kutatás és kísérleti fejlesztés esetében

- a) amennyiben a támogatást kkv-nak nyújtják, a maximális támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások és 20 százalékponttal a kisvállalkozások esetében;
- b) az elszámolható költségek 80%-ának megfelelő támogatási intenzitásig további 15 százalékpontos növelés adható, ha:
 - i) a projekt legalább két, egymástól független vállalkozás tényleges együttműködésével valósul meg, és a következő feltételek teljesülnek:
 - egyik vállalkozás sem viseli az együttműködésen alapuló projekt elszámolható költségeinek több, mint 70%-át,
 - a projekt legalább egy kkv-val folytatott együttműködésben valósul meg, vagy legalább két különböző tagállamban végzik, vagy

- ii).* a projekt egy vállalkozás és egy kutatási szervezet tényleges együttműködésével valósul meg, és a következő feltételek teljesülnek:
- a kutatási szervezet a támogatható projektköltségek legalább 10%-át viseli; és
 - a kutatási szervezet jogosult a kutatási projektek eredményeinek közzétételére, amennyiben azok a szervezet által végzett kutatásból származnak; vagy
- iii)* ipari kutatás esetében a projekt eredményeit széles körben technikai és tudományos konferenciák keretében vagy tudományos és műszaki folyóiratokban vagy szabadon hozzáférhető adattárakban (adatbankok, amelyekben bárki hozzáférhet a kutatási nyersadatokhoz) vagy nyílt és szabad forráskódú szoftvereken keresztül terjesztik.
- Ezen a jogcímen nyújtott támogatás esetében elszámolható költségnek minősülnek *a)* személyi jellegű költségek (kutatók, technikusok és egyéb kisegítő személyzet, amennyiben a kutatási projektben foglalkoztatják őket) kizárólag a támogatott projektben való tevékenységük mértékéig; *b)* az eszközök és felszerelések költségei, a kutatási projektben való használatuk mértékéig és idejére. Ha ezeket az eszközöket és felszereléseket nem használják teljes élettartamuk alatt a kutatási projektben, csak a kutatási projekt időtartamának megfelelő – a tagállami számviteli gyakorlatnak megfelelően számított – amortizációs költség; *c)* az épület és a földterület használatának költségei a projektben való használatuk mértékének és idejének megfelelően. Az épületek tekintetében csak a kutatási projekt időtartamának megfelelő amortizációs költség minősül elszámolható költségnek. A földterület esetében az adásvétel költségei, illetve a ténylegesen felmerülő tőkeköltségek is; *d)* a szerződéses kutatás, műszaki tudás és a külső forrásokból piaci áron megvásárolt vagy licenc alapján felhasználható szabadalmak, amennyiben az ügyletre a piaci feltételeknek megfelelően került sor, és nem történt összejátszás, valamint a tanácsadás és ezzel egyenértékű szolgáltatá-

sok költségei, ha azokat kizárólag a kutatási tevékenységhez veszik igénybe; *e)* további általános költségek, amelyek közvetlenül a kutatási projekt eredményeként merülnek fel; *f)* egyéb működési költségek, beleértve az anyagköltségeket, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a kutatási tevékenység eredményeként merülnek fel.

– Nem nyújtható innovációs támogatás a mezőgazdasági termékek elsődleges termeléséhez.

B) Műszaki megvalósíthatósági tanulmányokhoz nyújtott támogatás esetén a támogatási intenzitás nem haladhatja meg

- a)* kis- és középvállalkozásoknál az ipari kutatási tevékenységeket előkészítő tanulmányok esetében a tanulmány költségének 75%-át és a kísérleti fejlesztési tevékenységeket előkészítő tanulmányok esetében a tanulmány költségének 50%-át; illetve
- b)* nagyvállalkozásoknál az ipari kutatási tevékenységeket előkészítő tanulmányok esetében a tanulmány költségének 65%-át, és a kísérleti fejlesztési tevékenységeket előkészítő tanulmányok esetében a tanulmány költségének 40%-át.

C) Kis és középvállalkozások részére iparjogvédelmi jogokkal kapcsolatban felmerülő költségekhez nyújtható támogatás támogatási intenzitása nem haladhatja meg a kutatás-fejlesztési támogatás azon támogatási intenzitását, amely az érintett ipari tulajdonjoghhoz elsőként vezető kutatási tevékenységre vonatkozik. Ezen a jogcímen elszámolható költségek:

- a)* az oltalomnak az első iparjogvédelmi hatóság által történő megítélését megelőzően felmerülő valamennyi költsége, beleértve a bejelentés előkészítéséhez, benyújtásához és a vizsgálatához kapcsolódó költségeket, valamint az oltalom megadása előtt az iparjogvédelmi oltalom megszerzése iránti eljárásban felmerülő költségeket;
- b)* fordítási és egyéb költségek, amelyek az oltalomnak – az a) pontban szereplő iparjogvédelmi hatóságtól eltérő – másik iparjogvédelmi hatóság előtt, az oltalom megszerzésével vagy érvényesítésével kapcsolatban merülnek fel;
- c)* az oltalom megadása iránti hivatalos eljárásban, illetve az esetleges felszólalási eljárás során az oltalom érvényességének védel-

me érdekében felmerülő költségek, abban az esetben is, ha ezek a költségek az oltalom megadását követően merülnek fel.

D) Mezőgazdasági és halászati ágazatban nyújtott kutatási és fejlesztési támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha teljes ágazat vagy alágazat legalább 5 éven keresztül ingyenesen részesül annak eredményeiből. Ezen a jogcímen nyújtott támogatás elszámolható költségei megegyeznek az általános kutatási és fejlesztési támogatás elszámolható költségeivel, a támogatási intenzitás nem haladhatja meg a költségek 100%-át.

E) Fiatal innovatív vállalkozások részére nyújtott támogatás olyan kisvállalkozás részére nyújtható, amely a támogatás nyújtása időpontjában legfeljebb 6 éve létezik és a kutatási és fejlesztési költségek a támogatás odaítélését megelőző három év egyikében legalább a működési költségeinek 15%-át kiteszik. Pénzügyi előzményekkel nem rendelkező vállalkozások esetében ugyanezen feltételnek a folyó pénzügyi időszakban kell teljesülnie. A támogatási összeg az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján támogatott területeken maximum 1,5 millió euró, míg az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdés c) pontja alapján támogatott területeken maximum 1,25 millió euró.

F) Magasan képzett munkaerő ideiglenes átadásához nyújtott támogatás esetében a kirendelt munkaerőnek – aki kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységet végez – új munkahelyet kell betöltenie a kedvezményezett kis- és középvállalkozásnál és az átadónál legalább két éves munkaviszonnyal kell rendelkeznie. A maximális támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50%-át 3 éves időszak alatt. Elszámolható költségnek a magasan képzett munkaerő kölcsönzésének és foglalkoztatásának költségei – beleértve a közvetítő igénybevételének költségét és a munkába járási költséget – minősülnek. A tanácsadás költségei nem elszámolhatóak.

G) Innovációs tanácsadási szolgáltatásokhoz és az innovációs támogató szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás kizárólag kis- és középvállalkozásoknak nyújtható és egyetlen három éves időszakban sem haladhatja meg kedvezményezettenként a 200 000 eurót. (Ez azonban nem minősül csekély összegű támogatásnak!) Amennyiben a szolgáltató nem ren-

delkezik nemzeti vagy európai tanúsítvánnyal a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 75%-át. Elszámolható költségeknek minősülnek

- a) az innovációs tanácsadási szolgáltatások esetében a menedzsment tanácsadás, a technológiai segítségnyújtás, a technológiatranszfer-szolgáltatások, a képzés, a beszerzési tanácsadás, a szellemi tulajdonjogok megszerzéséhez, védelméhez és kereskedelméhez és licenz szerződésekhöz és a szabványhasználatra vonatkozó tanácsadás költségei, illetve
- b) az innovációs támogató szolgáltatások esetében az irodahelyiség, az adatbankok, a műszaki könyvtárak, a piackutatás, a laboratóriumhasználat, a minőségtanúsítás, a tesztelés és a tanúsítás költségei.

6. Képzési támogatás

Ezen a jogcímen támogatás a kedvezményezett munkaviszonyban álló munkavállaló részére általános és szakosított képzéshez nyújtható.

Elszámolható költségeknek minősülnek:

- a) az oktatók személyi jellegű költségei,
- b) az oktatók és képzésben részt vevők utazási költségei, beleértve a szállásköltséget is,
- c) egyéb folyó költségek, úgymint a projekthez közvetlenül kapcsolódó anyagok, fogyóeszközök,
- d) az eszközök és felszerelések amortizációja, legfeljebb olyan mértékben, amennyire azokat kizárólag a képzési projekt céljaira használják,
- e) a képzési projekttel kapcsolatos tanácsadói szolgáltatások költségei,
- f) a képzésben részt vevők személyi jellegű költségei az a)-e) pontban felsorolt egyéb elszámolható költségek összegével egyező összegig.

Csak a képzésben ténylegesen eltöltött idő vehető számításba, az ebből termelésben eltöltött idő levonása után.

A maximális támogatási intenzitás nem haladhatja meg általános képzés esetében az elszámolható költségek 60%-át, szakosított költségek esetén a 25%-át. Legfeljebb az elszámolható költségek 80%-áig emelhető a támogatás mértéke az alábbiak esetében: a) 10 százalékponttal

a fogyatékkal élő vagy hátrányos helyzetű munkavállalóknak nyújtott képzés esetén, *b*) 10 százalékponttal, ha a támogatást középvállalkozásoknak, 20 százalékponttal pedig, ha kisvállalkozásoknak nyújtják.

7. A hátrányos helyzetű, illetve fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához nyújtott támogatás

A) A hátrányos helyzetű munkavállalók felvételéhez bértámogatás formájában nyújtott támogatás nem haladhatja meg a felvételt követő 12 hónap, súlyosan hátrányos helyzetű munkavállalók esetében 24 hónap bérköltségének 50%-át. Ezen a jogcímen támogatás kizárólag abban az esetben nyújtható, ha a hátrányos helyzetű munkavállaló felvétele az érintett vállalkozás munkavállalói létszámának nettó növekedését eredményezi.

B) A fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához bértámogatás formájában nyújtott támogatás nem haladhatja meg a munkavállaló bérköltségének 75%-át. Ezen a jogcímen támogatás kizárólag abban az esetben nyújtható, ha a hátrányos helyzetű munkavállaló felvétele az érintett vállalkozás munkavállalói létszámának nettó növekedését eredményezi. Jelen támogatás ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában abban az esetben halmozható más, az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó támogatással, ha az nem vezet a munkavállaló alkalmazása költségeinek 100%-át meghaladó támogatási intenzitáshoz.

*C) A fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatása többletköltségeinek ellentételezésére nyújtott támogatás nem haladhatja meg a foglalkoztatás elszámolható költségeinek 100%-át. A foglalkoztatás elszámolható költségei a következők: *a*) a helyiségek átalakításának költségei, *b*) a fogyatékkal élő munkavállalók segítségével foglalkozó személyek alkalmazásához kapcsolódó költségek, *c*) a fogyatékkal élő munkavállalók által használt berendezések átalakításának, vagy beszerzésének, vagy a szoftverek beszerzésének és érvényesítésének költségei, és *d*) amennyiben a kedvezményezett védett munkahelyeket biztosít, az érintett létesítmény létrehozásának, üzembe helyezésének, vagy kibővítésének költségei, továbbá minden a fogyatékkal élő munkavállalók alkalmazásából közvetlenül eredő adminisztrációs és szállítási költség.*

6. MELLÉKLET

AZ ÁTMENETI TÁMOGATÁSSAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Az átmeneti támogatás esetében az összeegyeztethetőség megítélésénél az Európai Bizottság N 77/2009. számú határozatában,¹⁹ illetve a 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 23/A. §, 23/C. § és 23/D. §-ában foglaltakat kell figyelembe venni. A támogatás általános célja a pénzügyi válsággal érintett vállalkozások támogatása a válság kedvezőtlen hatásainak csökkentése érdekében, de a támogatást nyújtóknak konkrét célt is meg kell határozniuk támogatási programjukban (pl. munkahelymegőrzés). A támogatást nyújtó köteles a TVI felé tett bejelentésben támogatástartalomban megadni a támogatási program teljes költségvetését, azaz, hogy mekkora összeget kíván 2010. december 31-éig pénzügyi válság kapcsán nyújtott átmeneti támogatásként nyújtani.

A támogatás nyújtásának feltétele, hogy az „átmeneti támogatás” jogcímen nyújtott támogatás összege vállalkozásonként nem haladja meg az 500 000 eurónak megfelelő forint összeget (támogatástartalom).

A több részletben fizetendő támogatást az odaítélése időpontjában érvényes értékre kell diszkontálni.

A támogatás kedvezményezettjei azok a vállalkozások lehetnek, amelyek 2008. július 1-jén nem voltak nehéz helyzetben. Így e támogatás adható azoknak a vállalkozásoknak, amelyek a fenti időpont után, a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében kerültek nehéz helyzetbe, de azoknak is, amelyek nem teljesítik a „nehéz helyzetben lévő vállalkozás” fogalmát.

Az átmeneti támogatás szabályait tartalmazó közösségi szabály nem határoz meg elszámolható költségeket, így e tekintetben a támogatást nyújtó szerv szabadon dönthet, nem is kötelező elszámolható költségeket meghatározni.

19 http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?id=3_229806.

Átmeneti támogatás nem nyújtható az alábbi ágazatokban tevékenykedő vállalkozások részére és/vagy az alábbi célokra:

- halászat vagy akvakultúra;
- mezőgazdasági termékek elsődleges termelése,
- mezőgazdasági termékek feldolgozásával, forgalmazásával foglalkozó vállalkozásoknak, amennyiben a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, illetve amennyiben a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;
- harmadik országokba vagy tagállamokba irányuló export,
- import áruk helyett hazai áruk használata.

A támogatáshalmozódás figyelemmel kísérése érdekében a támogatás odaítélését megelőzően a támogatást nyújtó írásos vagy elektronikus nyilatkozatot kell beszereznie az érintett vállalkozástól arról, hogy milyen csekély összegű vagy átmeneti támogatásban részesült a vállalkozás 2008. január 1-jét követően, illetve milyen még el nem bírált támogatási kérelmei vannak.

A támogatást nyújtó köteles megbizonyosodni arról, hogy a vállalkozásnak 2008. január 1-je után odaítélt (nem pedig a folyósított) csekély összegű és az átmeneti támogatás együttesen nem haladja meg az 500 ezer eurónak megfelelő forintösszeget.

A támogatást nyújtó kötelessége, hogy felhívja a kedvezményezett figyelmét arra, hogy pénzügyi válság kapcsán nyújtandó átmeneti támogatásban részesült, és egy vállalkozásnak 2008. január 1-je és 2010. december 31-e között odaítélt átmeneti támogatás és csekély összegű támogatás támogatástartalma együttesen nem haladhatja meg az ötszáz ezer eurónak megfelelő forintösszeget.

Azonos elszámolható költségek tekintetében az átmeneti támogatás nem kumulálható más állami támogatással, ha az ilyen jellegű kumuláció olyan támogatási intenzitást eredményez, amely túllépi a csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített támogatási intenzitást.

A támogatás kedvezményezettjének a támogatási programhoz kapcsolódó minden iratot a támogatás odaítélését követő 10 éven át meg kell őriznie és a támogatást nyújtó ilyen irányú felhívása esetén azokat köteles bemutatni.

7. MELLÉKLET

KÖZSZOLGÁLTATÁSSAL JÁRÓ ELLENTÉTELEZÉSRE VONATKOZÓ – A SZÁLLÍTÁSI ÁGAZATON KÍVÜLI²⁰ – LEGFONTOSABB SZABÁLYOK

Amennyiben a támogatást nyújtó *közszolgáltatásért járó ellentételezésnek* (kompenzáció) minősülő támogatást kíván nyújtani és az Európai Bíróság *Altmark Trans* ügyben hozott határozatában szereplő feltételek nem teljesülnek²¹, abban az esetben az összeegyeztethetőség megítélésé-

20 A szállítási ágazatban az EK- Szerződés 73. cikke és a vasúti és közúti személyszállításról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK-rendelet rendelkezései az irányadóak.

21 C-280/00. sz. ügy *Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg kontra Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH és Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht*, [EBHT 2003, I-7747.]

Az Európai Bizottság kifejtette, hogy az alábbi négy feltétel teljesülése esetén az intézkedés nem jelent gazdasági előnyt a közszolgáltatónak, ezért az nem minősül az EK-Szerződés 87. cikk (1) bekezdésében vett támogatásnak.

A vállalkozásnak ténylegesen rendelkeznie kell olyan világosan – vagy nemzeti jogszabályban és/vagy szerződésben, tevékenységi engedélyben – meghatározott közszolgáltatási kötelezettségekkel, melyeket teljesítenie kell.

A kompenzáció számításának alapját képező paramétereket előre, objektíven és átlátható módon meg kell határozni.

A kompenzáció mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban felmerült költségek teljes vagy részleges fedezéséhez szükséges mértéket, figyelembe véve az ésszerű profitot és a vonatkozó bevételeket.(3)

Amennyiben a közszolgáltatási kötelezettséget teljesítő vállalkozást nem olyan közbeszerzési eljárással választják ki, mely lehetővé teszi azon pályázó kiválasztását, aki a közösség számára a szolgáltatásokat a legkisebb költséggel képes nyújtani, akkor a szükséges kompenzáció mértékét azon költségek elemzése alapján kell megállapítani, amelyek egy tipikus – hatékonyan vezetett és felszerelt – vállalkozásnál felmerülhetnek volna, figyelembe véve az ezen kötelezettsé-

nél az EUMSZ 106. cikkének²² (2) bekezdését, valamint a 2005/842/EK bizottsági határozat,²³ a közszolgáltatási keretszabályt²⁴ és a 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet rendelkezéseit kell figyelembe venni.

A támogatás abban az esetben minősülhet közszolgáltatásért (a közösségi jog az „általános gazdasági érdekű szolgáltatás” fogalmat alkalmazza) járó ellentételezésnek, ha a kedvezményezett hivatalos aktussal bízták meg az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével. A hivatalos megbízási aktusnak tartalmaznia kell *a)* a közszolgáltatási kötelezettség jellegét és időtartamát, *b)* az érintett vállalkozás és földrajzi terület megnevezését, *c)* a vállalkozásnak biztosított kizárólagos vagy speciális jogok jellegét, *d)* az ellentételezés kiszámításának, ellenőrzésének és felülvizsgálatának paramétereit, valamint *e)* a túlkompenzáció elkerülésére és a visszafizetésre vonatkozó intézkedéseket.

A közszolgáltatással járó ellentételezést kizárólag az adott közszolgáltatás működtetéséhez lehet felhasználni, és annak mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatási kötelezettség biztosításával járó meg nem térült költségeket, figyelembe véve a kedvezményezett ésszerű nyereségét. Amennyiben az ellentételezés mértéke ezt meghaladja, a kedvezményezett köteles a túlkompenzációt visszafizetni.

Amennyiben a kedvezményezett a közszolgáltatáson kívül egyéb tevékenységet is végez, belső elszámolásában el kell különítenie a közszolgáltatással, illetve az egyéb szolgáltatásokkal összefüggő költségeit és bevételeit.

Amennyiben a fentiekén kívül az alábbi feltételek is teljesülnek az intézkedés – támogatást nyújtó döntése alapján – a 2005/842/EK bizottsági határozat hatálya alá tartozhat, azaz az intézkedés a TVI jóváhagyó állásfoglalását követően bizottsági engedély nélkül hatályba léptethető (a TVI eljárására ez esetben a VI. pontban leírtak irányadóak).

gek teljesítésével járó ésszerű profitot és a vonatkozó bevételeket.(4)

22 2009. december 1.előtt EK Sz 86. cikk.

23 Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 86. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásoknak közszolgáltatásért járó ellentételezés formájában megítélt állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 2005/842/EK bizottsági határozat HL L, 312/67., 2005.11.29.

24 A közszolgáltatással járó ellentételezés formájában nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi keretszabály HL C, 279/4., 2005. 11. 29.

- a) A közszolgáltatással megbízott vállalkozás adózás előtti átlagos éves forgalma a megbízást megelőző két évben nem haladta meg a 100 millió eurót, valamint a szóban forgó szolgáltatásért járó ellentételezés nem haladja meg a 30 millió eurót;
- b) az ellentételezést szociális lakásépítéssel foglalkozó vállalkozásoknak, illetve kórházaknak ítélték oda; illetve
- c) az ellentételezést olyan repterek és kikötők számára ítélik oda, amelyek éves forgalma a megbízást megelőző két pénzügyi évben nem haladta meg az 1 millió (repterek), illetve a 300 000 (kikötők) utast.

Amennyiben ezek a feltételek nem teljesülnek, az intézkedés – kivéve a személyszállítás²⁵ és a műsorszolgáltatás²⁶ területén nyújtott ellentételezéseket – a közszolgáltatási keretszabály alapján lehet összegegyeztethető a közösségi joggal. Az összegegyeztetetőségről ebben az esetben előzetes bejelentést követően a Bizottság dönt. A TVI eljárására a VII. pontban leírtak az irányadók.

25 A személyszállítási ágazatban az EK-Szerződés 73. cikke és a vasúti és közúti személyszállításról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK-rendelet (HL L, 315/01., 2007. 12. 03.) rendelkezései az irányadók.

26 A műsorszolgáltatás területén az állami támogatás szabályainak a közcélú műsorszolgáltatásra történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (HL C 257/01., 2009. 10. 27.) rendelkezései az irányadók.

8. MELLÉKLET

A MAXIMÁLISAN NYÚJTHATÓ TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSA A NAGYBERUHÁZÁSI PROJEKTEKNÉL

Egy nagyberuházáshoz adható maximális támogatás meghatározása a következőképpen történik:

1. Az elszámolható költségek meghatározása

Egyetlen beruházásnak kell tekinteni az egy vagy több adózó által egy háromszor háromszázhatvanöt napos időszakon belül megkezdett, gazdaságilag oszthatatlan beruházásokat.

Annak megállapításakor, hogy a beruházás gazdaságilag oszthatatlan-e, figyelembe kell venni a technikai, funkcionális és stratégiai kapcsolatokat, valamint a közvetlen földrajzi közelséget; ez alapján a nagyberuházás értékét úgy kell meghatározni, hogy a támogatási kérelem alapján képező beruházás elszámolható költségéhez hozzá kell adni és együttesen kell figyelembe venni az e beruházás megkezdése napját megelőző háromszor háromszázhatvanöt napos időszakon belül megkezdett, olyan gazdaságilag oszthatatlan beruházások jelenértéken számított értékét, amely(ek)hez az adózó igénybe vett (igényelt) állami támogatást.

2. Az adható maximális támogatás meghatározása

A beruházásokhoz maximálisan adható támogatás az alábbiak közül a kisebb:

- a) a támogatási kérelem tárgyát képező beruházáshoz kiszámolt támogatási intenzitás és a beruházás elszámolható költségeinek szorzata, vagy

- b) Az 1. pont alapján meghatározott elszámolható költségeket is figyelembe vevő nagyberuházásra vonatkozóan számított támogatástartalom csökkentve a megelőző beruházásokhoz odaítélt támogatások támogatástartalmával.

Az 50 millió eurót meghaladó elszámolható költségű beruházások esetében a maximálisan adható támogatás (támogatástartalomban) kiszámítása a következőképpen történik. Az összevontan számított elszámolható költséget meg kell osztani 50 millió euró alatti, 50 és 100 millió euró közötti és 100 millió euró feletti részre. Ha a támogatandó beruházás több településen valósul meg, melyeken a maximális támogatási intenzitás különböző, akkor a különböző támogatási intenzitás alapjául szolgáló elszámolható költséget a kérelemben, bejelentésben az egyes részberuházások jelenértéken kimutatott elszámolható költsége arányában kell megosztani.

Az 50 millió euró alatti részre számítandó maximális támogatástartalom a régióra érvényes maximális támogatási intenzitás és az 50 millió alatti rész elszámolható költségének szorzata. Az 50 millió euró és 100 millió euró közti részre az adott régióra érvényes maximális intenzitás 50%-ának és e rész szorzata, a 100 millió euró feletti részre pedig az adott régióra érvényes maximális intenzitás 34%-a és e rész szorzata.

1. Példa – Maximálisan adható támogatás számítása egy 180 milliós beruházás esetén:

$$(50 \cdot 30\%) + (50 \cdot 30\% \cdot 0,5) + (80 \cdot 30\% \cdot 0,34) = 15 + 7,5 + 8,16 = 30,66$$

Az Európai Bizottságnak történő bejelentési kötelezettség alsó határa ebben a régióban 15+7,5 millió euró. A fenti beruházás tehát bejelentés-köteles.

2. Példa – Elszámolható költségek meghatározása és adható maximális támogatás kiszámítása

Az APRÓ Kft. 2006 végén zöldmezős beruházás kezdett Nógrád megyében. A beruházás elszámolható költsége jelenértéken 40 millió euró volt. Ehhez a cég 20 millió euró támogatás kapott. Az APRÓ Kft. jó piaci kilátásai miatt 2007-ben, 2008-ban és 2009-ben további bővítéseket hajtott végre (20-10-15 millió euró értékben) (új üzemet építettek és új gyártósorokat vettek, ugyanannak a terméknek nagyobb mennyiségben történő gyártása érdekében, ugyanazon a telephelyen). A cég 2008-ban nem kért támogatást, a 2007. évi és a 2009. évi beruházáshoz viszont 5

millió, illetve 2 millió euró támogatást kapott. 2010 januárjában további bővítést tervez a cég 30 millió euró értékben.

Ad 1. Elszámolható költségek meghatározása

Beruházás	Megkezdés	Elszámolható költség	Támogatás	Figyelembe kell venni?
1.	2006. végén	40 m euró	20 m euró	Nem, mert 3 éven kívüli
2.	2007	20 m euró	5 m euró	Igen
3.	2008	10 m euró	-	Nem, mert nem kapott hozzá támogatást.
4.	2009	15 m euró	2 m euró	Igen
5. (jelenlegi)	2010. január	30 m euró	?	

Figyelembe veendő elszámolható költségek összege:

20 millió euró + 15 millió euró + 30 millió euró = **65 millió euró.**

Ad 2. Adható maximális támogatás meghatározása (regionális térkép szerinti intenzitás 50%)

Alábbi kettő közül a kisebb:

a) adott beruházáshoz adható maximum:

$30 \text{ millió euró} \cdot 0,5 = \mathbf{15 \text{ millió euró}}$

b) előző három évből figyelembe veendő beruházások alapján:

$50 \text{ millió euró} \cdot 0,5 + (65 - 50) \text{ millió euró} \cdot 0,5 = 28,75 \text{ millió euró}$

Eddigi – figyelembe veendő – beruházásokhoz odaítélt támogatás:

$5 \text{ millió euró} + 2 \text{ millió euró} = 7 \text{ millió euró.}$

Fennmaradó rész: $28,75 \text{ millió euró} - 7 \text{ millió euró} = \mathbf{21,7 \text{ millió euró}}$

A beruházáshoz maximálisan 15 millió euró támogatás adható.

